

passend onderwijs voor elk kind

GOED ONDERWIJS MAAK JE SAMEN

Ondersteuningsplan 2018-2022

Naam	Samenwerkingsverband IJssel Berkel
Regionummer	PO2501
Organisatienummer	21609
E-mail	info@ijsselberkel.nl
Website	www.ijselberkel.nl

Inhoud

Status ondersteuningsplan	3
Voorwoord	4

Deel 1 Inleiding

1. Passend onderwijs.....	6
2. Missie en visie	7
3. Doelen en prioriteiten	8

Deel 2 Dekkend aanbod

4. Zorgplicht	12
5. Basisondersteuning	13
6. Extra ondersteuning.....	17
7. Speciale ondersteuning	21
8. Samenwerking met ouders	26

Deel 3 Organisatie

9. Vereniging IJssel Berkel	30
10. Personeel	32
11. Kwaliteitszorg.....	33
12. Communicatie	35
13. Financiën	36

Deel 4 Samenwerking met kernpartners

14. Doorgaande lijn vanuit voorschoolse periode	41
15. Doorgaande lijn naar het VO	42
16. Samenwerking met gemeenten	43

Deel 5 Bijlagen

Bijlage A	Deelnemende schoolbesturen	47
Bijlage B	Kengetallen SWV IJssel Berkel	48
Bijlage C	Ondersteuningsroute	50
Bijlage D	Niveau van basisondersteuning	52
Bijlage E	Toelaatbaarheidscriteria SBO	57
Bijlage F	Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 3: zeer moeilijk lerende kinderen	59
Bijlage G	Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 3: langdurig zieke kinderen, kinderen met een ernstige (senso-) motorische beperking en kinderen met een meervoudige beperking	62
Bijlage H	Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 4	65
Bijlage I	Meerjarenbegroting 2018 - 2023	68
Bijlage J	Groeiregeling speciaal (basis)onderwijs	69

Status ondersteuningsplan

Stap	Datum	
Voorgenomen besluit door bestuur	5 maart 2018	✓
OOGO met gemeenten	14 maart 2018	✓
Goedkeuringsbesluit ALV	26 maart 2018	✓
Instemmingsbesluit OPR	9 april 2018	✓
Vaststelling door bestuur	Voor 1 mei 2018	✓

Planperiode

Dit tweede ondersteuningsplan van het SWV IJssel | Berkel heeft betrekking op de periode 1 augustus 2018 t/m 31 juli 2022. Het betreft de schooljaren 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022.

Voor de leesbaarheid spreken we over de periode 2018-2022.

Voorwoord

Voor u ligt het tweede ondersteuningsplan van samenwerkingsverband IJssel | Berkel. In dit document beschrijven we de wijze waarop we passend onderwijs in de regio vormgeven.

Een ondersteuningsplan is een wettelijk verplicht document dat tenminste één keer per vier jaar wordt opgesteld. Dit ondersteuningsplan gaat over de periode 2018-2022. Het is een vervolg op het eerste ondersteuningsplan, dat is vastgesteld in 2014.

De afgelopen jaren hebben we met scholen, schoolbesturen en betrokken kernpartners een stevige basis gelegd. Samen hebben we al mooie stappen gezet en resultaten bereikt in het bieden van passend onderwijs aan kinderen. Het ondersteuningsplan bouwt verder op deze basis en beschrijft hoe we ook de komende vier jaar passend onderwijs kunnen blijven geven.

Het ondersteuningsplan is opgesteld als een strategische agenda. We beschrijven waar we heen willen, waar we staan, wat ons te doen staat en wat we met elkaar afspreken. En dat doen we in grote lijnen. We hopen dat dit ondersteuningsplan ruimte geeft aan schoolbesturen en scholen en bijdraagt aan het verder vormgeven van passend onderwijs, zodat elk kind zich maximaal kan ontwikkelen. Het samenwerkingsverband ondersteunt schoolbesturen en scholen om deze missie waar te maken.

Het ondersteuningsplan is tot stand gekomen in samenspraak met alle betrokken schoolbesturen en de ondersteuningsplanraad. Een belangrijk vertrekpunt vormde de evaluatie van het gevoerde beleid. Met scholen, schoolbesturen, ouders en kernpartners hebben we gesproken over de ervaringen en wensen voor het beleid in de komende periode. Daarnaast hebben we diverse onderzoeken uitgevoerd. Dit leverde veel waardevolle input op voor voorliggend ondersteuningsplan.

Deel 1

Inleiding

Aan bod komen:

- Passend onderwijs
- Missie en visie
- Doelen en prioriteiten

1. Passend onderwijs

Maatschappelijke opdracht

Op 1 augustus 2014 is passend onderwijs ingevoerd. Met als doel om voor alle kinderen een zo passend mogelijke onderwijsplek te realiseren. Daarnaast beoogt passend onderwijs bij te dragen aan:

- Handelingsbekwame leerkrachten
- Vervallen van noodzaak tot het labelen van kinderen
- Geen thuiszitters
- Betere afstemming tussen onderwijs en kernpartners, waaronder gemeenten
- Minder bureaucratie
- Budgettaire beheersbaarheid en transparantie

Met de invoering van passend onderwijs is onder meer het volgende veranderd:

- Schoolbesturen hebben zorgplicht. Dit betekent dat ze ervoor verantwoordelijk zijn om alle kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plek te bieden. De school zoekt in overleg met ouders¹ een passende plek. Op de eigen school of, als dat niet kan, op een andere reguliere of speciale school.
- Scholen stellen een schoolondersteuningsprofiel op. Hierin staan de ondersteuningsmogelijkheden van de school beschreven.
- Om elk kind een passende onderwijsplek te bieden, werken schoolbesturen voor regulier en speciaal (basis)onderwijs samen in een samenwerkingsverband.
- De samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen voor kinderen met een extra onderwijsbehoefte.
- Vrijwel alle middelen voor extra ondersteuning komen bij het samenwerkingsverband binnen. Binnen elk samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over de verdeling, besteding en toekenning van de middelen voor extra ondersteuning. Samenwerkingsverbanden leggen dit vast in een ondersteuningsplan.

Samenwerkingsverband IJssel | Berkel

IJssel | Berkel is een samenwerkingsverband van 24 schoolbesturen van primair en speciaal onderwijs².

In totaal gaat het om 100 scholen in de gemeenten Brummen, Zutphen, Voorst, Lochem, Berkelland en een deel van de gemeente Bronckhorst (de kernen Vorden, Wichmond en Kranenburg).

De regio is via een ministeriële regeling vastgesteld en wordt aangeduid als regio PO2501.

In bijlage A vindt u een overzicht van alle deelnemende schoolbesturen.

In bijlage B staan kengetallen van ons samenwerkingsverband.

¹ Met 'ouders' worden ook bedoeld verzorger(s) of wettelijk vertegenwoordiger(s) van het kind.

² Met uitzondering van cluster 1 en 2.

2. Missie en visie

Missie

Passend onderwijs voor elk kind. Dat is de missie van het samenwerkingsverband IJssel | Berkel.

Ons streven is dat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen, thuisnabij en in een zo inclusief mogelijke schoolomgeving.

Visie

Ieder kind heeft zijn eigen talenten en heeft recht op gelijke kansen om die te ontplooien. Het is de taak van schoolbesturen om elk kind een zo passend mogelijke onderwijsplek te bieden. Elke dag zetten zij zich in voor het geven van goed onderwijs dat past bij de talenten, mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften van het kind. Zij doen dat samen met directeuren, leerkrachten, ouders en kinderen zelf.

Het samenwerkingsverband ondersteunt schoolbesturen en scholen in het bieden van passend onderwijs. We streven daarbij naar thuisnabij onderwijs, in een zo inclusief mogelijke schoolomgeving. Ieder kind verdient het om op te groeien en naar school te gaan met andere kinderen uit de wijk. We zijn ervan overtuigd dat kinderen gebaat zijn bij een zo inclusief mogelijke speel-, leef- en leeromgeving. Dit betekent dat we ons inzetten om binnen het regulier basisonderwijs, en waar nodig in speciale voorzieningen, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod creëren dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen. Voorwaarde is - en blijft - dat de kinderen het onderwijs krijgen dat bij hen past. Voor sommige kinderen blijft een speciale setting nodig. We gaan uit van wat het kind en de leerkracht nodig hebben.

Onze kernwaarden zijn:

- Vertrouwen: we werken vanuit vertrouwen in de ontwikkelkracht van het kind en de leerkracht.
- Ontwikkeling: we werken handelings- en opbrengstgericht. We willen - in dialoog - blijven leren van én met elkaar. We vragen om een open en lerende houding van iedereen.
- Ruimte en verantwoordelijkheid: het eigenaarschap voor passend onderwijs ligt bij scholen en schoolbesturen. We geven hen de ruimte om het onderwijs zo in te richten als bij de kinderen past. Het samenwerkingsverband heeft een ondersteunende rol.
- Samenwerking: alleen door nauw samen te werken met schoolbesturen, scholen, ouders en kernpartners kunnen we kinderen een passende, gezonde en veilige speel-, leef- en leeromgeving bieden.

Handelingsgericht- en opbrengstgericht werken

De uitgangspunten van handelingsgericht en opbrengstgericht werken vormen de basis van dit ondersteuningsplan en de onderwijssteuning in deze regio. De uitgangspunten van handelingsgericht werken zijn:

- de onderwijs- en opvoedbehoeften van het kind staan centraal;
- het gaat om de wisselwerking en afstemming tussen kind, onderwijs en opvoeding;
- leerkracht en ouders zijn de spil;
- positieve aspecten van kind, onderwijs en opvoeding zijn van groot belang;
- alle betrokken partijen werken constructief met elkaar samen;
- sterke doelgerichtheid;
- een systematische en transparante werkwijze.

Opbrengstgericht werken is het planmatig en cyclisch werken aan resultaatverbetering. Hierbij gaat het niet alleen om leerprestaties, maar ook om de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.

3. Doelen en prioriteiten

Waar staan we?

Samen met scholen en schoolbesturen hebben we een stevige basis gelegd en al mooie resultaten bereikt in het bieden van passend onderwijs. Ook in de samenwerking met kernpartners zien we veel positieve ontwikkelingen. Hieronder volgt een kort overzicht van de behaalde resultaten in de periode 2014-2018:

Basisondersteuning

- Uit de monitor basisondersteuning die scholen hebben ingevuld, is een stijgende lijn te zien in het niveau van basisondersteuning.
- Het SWV heeft verschillende trainingen aan scholen aangeboden.
- In schooljaar 2017-2018 zijn we gestart met een pilot waarbij zeven scholen ervaring opdoen met een ondersteuningsroute zonder onderwijscoach.

Extra ondersteuning

- Het aantal kinderen met een arrangement vanuit het samenwerkingsverband nam in de jaren 2014 t/m 2016 toe.

Speciale ondersteuning

- Het aantal kinderen in het speciaal basisonderwijs is vanaf 2014 gedaald. Het deelnamepercentage sbo ligt onder het landelijk gemiddelde.
- Ook het aantal kinderen in het speciaal onderwijs daalde in de jaren 2014 t/m 2017. Het deelnamepercentage so ligt vanaf 2015 onder het landelijk gemiddelde.

Organisatie

- Alle onderwijscoaches en orthopedagogen traden in 2016 in dienst van het SWV.
- In 2017 heeft de Kafka-brigade een casusonderzoek voor ons uitgevoerd naar bureaucratie.
- In 2017 vond een eerste verkenning naar het governance-vraagstuk plaats.

Samenwerking met kernpartners

- Op elke school neemt een gezinscoach vast deel aan het ondersteuningsteam.
- We hebben geïnvesteerd in de samenwerking met jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, voorschoolse voorzieningen en voortgezet onderwijs.
- Met gemeenten hebben we het convenant Taalschakelklassen ondertekend. De taalschakelklassen bieden (tijdelijk) onderwijs aan nieuwkomers.
- Met gemeenten hebben we een Thuiszitterspact opgesteld, met daarin afspraken over preventie en melding van verzuim en doorzettingsmacht.

Meer informatie over de behaalde resultaten in voorgaande jaren kunt u lezen in onze [jaarverslagen](#).

Waar willen we heen?

Voorliggend ondersteuningsplan bouwt verder op de basis die we in de regio hebben gelegd. Vanuit onze missie en visie voor het realiseren van passend onderwijs voor elk kind ligt onze focus in de periode 2018-2022 op de volgende doelen:

- Het vergroten van eigenaarschap en regie van scholen voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften;
- Het realiseren van thuisnabij onderwijs, in een zo inclusief mogelijke onderwijssetting. In de komende periode willen we stappen zetten naar nog inclusiever onderwijs.
- Het verminderen van niet-noodzakelijke bureaucratie.

Wat staat ons te doen?

Om onze missie en visie waar te maken willen we de komende periode inzetten op de volgende specifieke doelen en activiteiten:

Basisondersteuning

- Schoolbesturen zorgen dat alle scholen voldoen aan het niveau van basisondersteuning. Om schoolbesturen in staat te stellen het niveau van basisondersteuning op scholen in stand te houden ontvangen zij van het SWV een bedrag per leerling.
- Het SWV versterkt de ondersteunende en preventieve rol van de onderwijscoach en het expertiseteam, gericht op het versterken van eigenaarschap van scholen. Dit doen we door nog meer vraaggericht te werken.
- Het SWV monitort de pilot 'ondersteuningsroute zonder onderwijscoach' en neemt op basis daarvan in 2018 een besluit over het vervolg.
- Het SWV levert een bijdrage aan de professionalisering van leerkrachten, intern begeleiders en directeurs door het bekostigen van verschillende professionaliseringsactiviteiten.

Extra ondersteuning

- Schoolbesturen ontvangen van het SWV een bedrag per leerling om de extra ondersteuning op scholen te realiseren (bestemd voor flexibele inzet).
- Arrangementen vanuit het SWV:
 - Het SWV kent arrangementen toe aan reguliere basisscholen die passend onderwijs (willen) bieden aan kinderen met speciale ondersteuningsbehoeften. Het gaat om kinderen die anders in aanmerking komen voor een plek op het speciaal (basis)onderwijs³. Het is tevens een voorbeeld van een stap naar inclusiever onderwijs.
 - Het SWV kent arrangementen voor meer- en hoogbegaafde kinderen met extra ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren en/of gedrag. Op 1 augustus 2019 willen we voor deze doelgroep een dekkend en passend aanbod hebben gerealiseerd.

Speciale ondersteuning

- Het SWV stimuleert verdere samenwerking tussen regulier en speciaal (basis)onderwijs.
- Het streven is dat het aantal flexibele en tijdelijke plaatsingen in het s(b)o toeneemt.
- Het SWV onderzoekt de mogelijkheden voor de afbouw van het sbo en neemt hierover uiterlijk in 2022 een besluit.
- Doelstelling is dat het deelnamepercentage sbo niet boven de 2% komt.
- Doelstelling is dat het aantal kinderen in so niet boven het niveau van 1 oktober 2017 komt.
- Doelstelling is dat het dekkend aanbod van speciale voorzieningen in stand blijft. Daarbij streven we naar een zo kort mogelijke reisafstand voor kinderen.

³ Het gaat om kinderen die anders in aanmerking zouden kunnen komen voor een TLV SBO of een TLV SO Laag (zie hoofdstuk 7).

Organisatie

- Het SWV werkt aan de verdere professionalisering van de functie van bestuur en intern toezicht. Dit betekent dat de governance-structuur op termijn kan veranderen.
- Het SWV werkt toe naar zelforganiserende teams van medewerkers.
- Het SWV vereenvoudigt de formulieren voor het aanvragen van een arrangement en TLV, met het ontwikkelingsperspectief (OPP) als basis.
- Het SWV voldoet aan de nieuwe privacywetgeving (AVG) en voert in 2018 een digitaal aanvraagstelsel in.

Samenwerking met kernpartners

- Het SWV ondersteunt scholen in het versterken van de samenwerking met jeugdhulp.
- Het SWV en gemeenten evalueren in 2018 het convenant Taalschakelklassen en nemen op basis daarvan een besluit over het vervolg.
- Het SWV en gemeenten voeren afspraken uit het Thuiszitterpact uit. Doel is dat geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Ook het aantal kinderen met een vrijstelling van leerplicht willen we verminderen.
- Het SWV ondersteunt scholen in het realiseren van een doorgaande lijn voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.

Deel 2

Dekkend aanbod

In dit deel beschrijven we de ondersteuningsmogelijkheden in de regio IJssel | Berkel.

Aan bod komen:

- Zorgplicht
- Ondersteuningsroute
- Basisondersteuning
- Extra ondersteuning
- Speciale ondersteuning

4. Zorgplicht

Met de komst van passend onderwijs hebben schoolbesturen zorgplicht. Dit betekent dat ze ervoor verantwoordelijk zijn om alle kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plek te bieden. Het gaat daarbij om kinderen die worden aangemeld en kinderen die al op school zitten. De school zoekt in overleg met ouders een passende plek. Op de eigen school of, als dat niet kan, op een andere reguliere of speciale school. De ondersteuningsmogelijkheden van een school staan beschreven in het schoolondersteuningsprofiel.

Wat ligt bij scholen en besturen?

Bestuurlijke afspraken rondom zorgplicht

- Schoolbesturen zorgen samen met hun scholen voor het naleven van de zorgplicht. Ook als een kind al op een andere school staat ingeschreven en zich op school aanmeldt.
- Scholen betrekken het samenwerkingsverband bij de aanmelding van een kind met (mogelijke) extra ondersteuningsbehoeften.
- Bij het onderzoek naar de ondersteuningsmogelijkheden van de school worden ook de mogelijkheden tot ondersteuning of financiering vanuit het schoolbestuur en het samenwerkingsverband betrokken.

Schoolondersteuningsprofiel

- Schoolbesturen en scholen stellen elke vier jaar een schoolondersteuningsprofiel vast.
- Het schoolondersteuningsprofiel is te vinden op de website van elke school.
- Schoolbesturen zijn ervoor verantwoordelijk dat het samenwerkingsverband de (bijgestelde) schoolondersteuningsprofielen ontvangt.

Hoe ondersteunt het SWV?

- Het samenwerkingsverband kan op verzoek van een school of ouders ondersteuning bieden bij het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van een kind en het bieden van een passende onderwijsplek. In hoofdstuk 5 lichten we dit verder toe.
- Het samenwerkingsverband faciliteert scholen met een format voor het schoolondersteuningsprofiel. Dit is een voorbeeld dat scholen mogen gebruiken. In 2018 stellen we het format van het schoolondersteuningsprofiel bij, met als doel dat deze ook daadwerkelijk de functie vervult die het beoogt.

Zorgplicht

De procedure voor aanmelding bij het regulier onderwijs ziet er als volgt uit:

- Ouders melden hun kind schriftelijk aan bij de school van hun voorkeur. Dit is mogelijk vanaf de dag waarop het kind drie jaar wordt. Het blijft mogelijk om een kind bij meerdere scholen tegelijk aan te melden;
- De ouders melden hun kind zo mogelijk minimaal tien weken vóór de gewenste toelatingsdatum aan. Hierbij geven zij aan bij welke school of scholen zij hun kind hebben aangemeld;
- De school onderzoekt of het hierbij gaat om een kind dat extra ondersteuning nodig heeft. De school kan de ouders vragen informatie door te geven over de ondersteuning die het kind nodig heeft, aangevuld met informatie van een voorschoolse voorziening of vorige school. Van ouders wordt verwacht dat zij die informatie met de school delen (informatieplicht);
- De school moet binnen zes weken beslissen of het kind kan worden toegelaten. Deze periode kan eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd;
- Kan de school het kind niet toelaten? Dan moet de school (of het schoolbestuur) na overleg met de ouders een passende onderwijsplek op een andere school zoeken. Dat kan een reguliere school zijn of een school voor speciaal (basis)onderwijs.

5. Basisondersteuning

Een belangrijk onderdeel van passend onderwijs is de basisondersteuning: het ondersteuningsniveau dat van alle scholen binnen ons samenwerkingsverband wordt verwacht. In dit hoofdstuk beschrijven we de afspraken die we hierover met schoolbesturen hebben gemaakt en de ondersteuning die het samenwerkingsverband daarin biedt.

Wat ligt bij scholen en besturen?

Bestuurlijke afspraken rondom basisondersteuning

De verantwoordelijkheid voor het bieden van basisondersteuning ligt bij scholen en schoolbesturen.

- Schoolbesturen zorgen dat alle scholen voldoen aan het niveau van basisondersteuning.
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de professionalisering die hiervoor nodig is.
- Scholen werken volgens de ondersteuningsroute van het samenwerkingsverband. Deze werkwijze is cyclisch en ouders worden bij elke stap betrokken (zie bijlage C).
- We gaan ervan uit dat de regie en eigenaarschap voor ondersteuningsvragen van een kind bij scholen en besturen ligt. Het samenwerkingsverband heeft een ondersteunende en faciliterende rol.

Middelen basisondersteuning

Om schoolbesturen in staat te stellen het niveau van basisondersteuning op scholen in stand te houden ontvangen zij van het samenwerkingsverband een bedrag per leerling.

- Schoolbesturen spreken met hun scholen af op welke wijze de middelen worden ingezet.
- Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks over de inzet van de ontvangen middelen vanuit het SWV en behaalde resultaten (in het eigen jaarverslag en aan het SWV middels een door schoolbesturen vastgesteld format).
- Als de basisondersteuning op een school niet op het afgesproken niveau is, dan gaat het samenwerkingsverband in gesprek met de directie en het bestuur.

Als na formele gesprekken tussen samenwerkingsverband en schoolbestuur en herhaalde verzoeken vanuit het samenwerkingsverband, een jaar na vaststelling van een achterblijvend niveau van basisondersteuning, nog steeds geen zicht is op verbetering, dan kan het bestuur van het samenwerkingsverband ingrijpen. Het samenwerkingsverband heeft (financiële) sanctiebevoegdheid over de aan het schoolbestuur ter beschikking gestelde middelen voor basisondersteuning op de betreffende school.

Hoe ondersteunt het SWV?

Binnen de basisondersteuning ondersteunt het samenwerkingsverband de scholen met:

Onderwijscoach en orthopedagoog

Om scholen snel en goed te kunnen helpen, is voor elke school een onderwijscoach van het samenwerkingsverband beschikbaar. Daarnaast kan elke school ondersteuning krijgen van een orthopedagoog. Binnen de basisondersteuning kan de onderwijscoach, in overleg met ouders en school, lichte en kortdurende ondersteuning op maat bieden. Voorbeelden hiervan zijn enkele consultatiegesprekken of een observatie in de klas (bijvoorbeeld middels beeldcoaching). Daarnaast neemt de onderwijscoach deel aan het ondersteuningsteam. De orthopedagoog schuift, indien nodig, op verzoek aan.

Expertiseteam

Voor specifieke ondersteuningsvragen kan de school contact opnemen met ons expertiseteam. Dit kan rechtstreeks of via de onderwijscoach. Vanuit dit team is expertise snel en op maat beschikbaar, onder andere op het gebied van:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag
- Werkhouding en taakaanpak
- Zeer moeilijk lerende kinderen
- Kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking
- Onderwijs aan nieuwkomers

Het expertiseteam biedt consultatie en advies aan scholen. Daarnaast kunnen scholen (diagnostisch) onderzoek aanvragen om de ondersteuningsbehoeften van een kind beter in beeld te krijgen.

Professionalisering scholen

Het SWV levert een bijdrage aan de professionalisering van scholen door het bekostigen van verschillende professionaliseringsactiviteiten, waaronder trainingen voor leerkrachten, intern begeleiders en directeurs. Het SWV stelt het trainingsaanbod in overleg met scholen en schoolbesturen op.

Ondersteuningsteam

Iedere school beschikt binnen de basisondersteuning over een ondersteuningsteam. Dit team bespreekt de ondersteuningsbehoeften van kind, ouders en leerkracht en kijkt wat er nodig is. Deelnemers van het ondersteuningsteam zijn: ouders, leerkracht, intern begeleider, onderwijscoach en gezinscoach (of andere vertegenwoordiger vanuit jeugdhulp/gemeenten).

De bespreking in het ondersteuningsteam verloopt handelingsgericht. Dat wil zeggen:

- De ondersteuningsbehoeften staan centraal. Wat heeft dit kind nodig om een bepaald doel te behalen?
- Het gaat om deze leerling, in deze groep, bij deze leerkracht, op deze school en van deze ouders. De bespreking richt zich op de onderlinge wisselwerking.
- De leerkracht en ouders doen ertoe. Wat hebben zij nodig om het kind te kunnen ondersteunen; welke ondersteuningsbehoeften hebben zij?
- Positieve aspecten van de leerling, leerkracht, groep, school en ouders komen in iedere bespreking aan de orde;
- Leerkracht, intern begeleider, ouders en kernpartners werken constructief met elkaar samen;
- Er wordt doelgericht gewerkt; de bespreking in het ondersteuningsteam verloopt systematisch, transparant en gestructureerd.

Relatie met de begroting

Programma 1A	Ondersteuning in de school: middelen basisondersteuning
Doelstelling en beoogd resultaat	Alle scholen voldoen minimaal aan het niveau van basisondersteuning.
Activiteiten	Om schoolbesturen in staat te stellen het niveau van basisondersteuning op scholen in stand te houden ontvangen zij van het samenwerkingsverband een bedrag per leerling. Schoolbesturen geven aan dat de middelen basisondersteuning noodzakelijk zijn om de benodigde ondersteuning op scholen te kunnen blijven bieden.
Beschikbaar budget	De middelen basisondersteuning bestaat uit een vast bedrag en een incidentele bijdrage. De hoogte van de incidentele bijdrage is mede afhankelijk van de stijging of daling van het aantal kinderen in het S(B)O en wordt jaarlijks vastgesteld. In de meerjarenbegroting 2018-2022 gaan we uit van: • Vast bedrag: 105 euro per leerling • Incidentele bijdrage: – Schooljaar 2017-2018: 75 euro per leerling – Schooljaar 2018-2019: 60 euro per leerling – Schooljaar 2019-2020: 60 euro per leerling – Schooljaar 2020-2021: 60 euro per leerling – Vanaf schooljaar 2021-2022 eindigt de incidentele bijdrage (mede i.v.m. met einde van vereveningsbijdrage).
Monitoring door schoolbesturen	• Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks over de inzet van de ontvangen middelen vanuit het SWV en behaalde resultaten (in het eigen jaarverslag en aan het SWV middels een door schoolbesturen vastgesteld format). • Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het monitoren van het niveau van basisondersteuning op de scholen. • Schoolbesturen delen relevante informatie, signalen en/of ervaringen met het SWV (waaronder de schoolondersteuningsprofielen).
Monitoring door SWV	• Aantal scholen met het inspectieoordeel 'voldoende', 'onvoldoende' en 'zeer zwak'.

Programma 2A	Onderwijscoaches
Doelstelling en beoogd resultaat	De inzet van onderwijscoaches draagt bij aan: • het in stand houden en versterken van het niveau van de basisondersteuning; • het bieden van extra ondersteuning die is afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van het kind en de leerkracht.
Activiteiten	• Het samenwerkingsverband faciliteert alle scholen met een onderwijscoach. De onderwijscoach biedt lichte en kortdurende ondersteuning op maat en neemt deel aan het ondersteuningsteam. • Het SWV versterkt de ondersteunende en preventieve rol van de onderwijscoach, gericht op het versterken van eigenaarschap van scholen. • Het SWV monitort de pilot 'ondersteuningsroute zonder onderwijscoach' en neemt op basis daarvan in 2018 een besluit over het vervolg.
Beschikbaar budget	De benodigde formatie is o.a. afhankelijk van de ondersteuningsvraag van scholen. Deze wordt jaarlijks vastgesteld in een formatieplan, passend binnen het totaal beschikbare budget voor programma 2 (zie bijlage I). Voor de periode 2018-2022 wordt uitgegaan van 8 fte.
Monitoring door SWV	• Tijdbesteding van onderwijscoaches. • Tevredenheid van scholen over geboden ondersteuning vanuit SWV.

Programma 2B	Orthopedagogen
Doelstelling en beoogd resultaat	De inzet van orthopedagogen draagt bij aan: • het in stand houden en versterken van het niveau van de basisondersteuning; • het bieden van extra ondersteuning die is afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van het kind en de leerkracht. • het voorkomen van (langdurig) thuiszitten van kinderen.
Activiteiten	Het samenwerkingsverband faciliteert alle scholen met een orthopedagoog. De orthopedagoog voert o.a. de volgende activiteiten uit: • Deelname aan ondersteuningsteam (indien nodig) • Deskundigenadvies bij aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring; • Afstemming met kernpartners, waaronder voorschoolse voorzieningen, jeugdhulp en leerplicht. • Trajectbegeleiding bij kinderen die thuiszitten. • Uitvoeren van (psychologisch) onderzoek.
Beschikbaar budget	De benodigde formatie is o.a. afhankelijk van de ondersteuningsvraag van scholen en voorschoolse voorzieningen. Deze wordt jaarlijks vastgesteld in een formatieplan, passend binnen het totaal beschikbare budget voor programma 2 (zie bijlage I). Voor de periode 2018-2022 wordt uitgegaan van 4 fte.
Monitoring door SWV	• Tijdbesteding van orthopedagogen. • Aantal uitgevoerde onderzoeken • Tevredenheid van scholen over geboden ondersteuning vanuit SWV.

Programma 2C	Expertiseteam
Doelstelling en beoogd resultaat	Het expertiseteam draagt bij aan het bieden van extra ondersteuning die is afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van het kind en de leerkracht.
Activiteiten	Op het niveau van het samenwerkingsverband is een expertiseteam snel en op maat beschikbaar voor ondersteuningsvragen die de mogelijkheden en/of expertise van een school overstijgen.
Beschikbaar budget	De benodigde formatie is o.a. afhankelijk van de ondersteuningsvraag van scholen. Deze wordt jaarlijks vastgesteld in een formatieplan, passend binnen het totaal beschikbare budget voor programma 2 (zie bijlage I). Voor de periode 2018-2022 wordt uitgegaan van 3 fte.
Monitoring door SWV	• Tijdbesteding leden expertiseteam • Tevredenheid van scholen over geboden ondersteuning vanuit SWV.

Programma 9	Professionalisering
Doelstelling en beoogd resultaat	Het leveren van een bijdrage aan de professionalisering van leerkrachten, intern begeleiders en directeuren.
Activiteiten	Het samenwerkingsverband bekostigt verschillende professionaliseringsactiviteiten voor scholen.
Beschikbaar budget	Voor de jaren 2018 en 2019 is 250.000 euro per (kalender)jaar beschikbaar. Vanaf 2020 gaan we uit van 200.000 euro per (kalender)jaar.
Monitoring door SWV	• Aantal aanmeldingen per activiteit. • Ontvangen deelnemers-evaluaties van trainers.

6. Extra ondersteuning

Soms heeft een kind door vragen op het gebied van leren, gedrag of fysieke mogelijkheden extra ondersteuning nodig. We spreken van extra ondersteuning als de basisondersteuning ontoereikend is. Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, is een ontwikkelingsperspectief verplicht.

Extra ondersteuning

De extra ondersteuning aan kinderen kan op verschillende manieren worden geboden, en kan variëren van licht en tijdelijk tot intensieve en langdurende ondersteuning.

De aanvraag van extra ondersteuning wordt voorbereid door het ondersteuningsteam op school. Samen met school en ouders stellen we de ondersteuningsbehoeften vast. We kijken daarbij naar het hele systeem.

De bespreking verloopt handelingsgericht:

- Wat zijn de ondersteuningsbehoeften van het kind?
 - Wat zijn de ondersteuningsbehoeften van ouders, leerkracht en andere betrokkenen?
 - Welke concrete ondersteuning is er reeds geboden? En wat is het resultaat van de ingezette ondersteuning?
 - Wat is het doel?
 - Hoe wordt dat bereikt? Welke extra ondersteuning is daarvoor nodig?
 - Wie doet wat wanneer?
- Wat zijn de ondersteuningsmogelijkheden van de school en het schoolbestuur?
- Welke extra ondersteuning is aanvullend vanuit het samenwerkingsverband nodig?
- Welke ondersteuning is eventueel vanuit de gemeente/jeugdhulp nodig? (Zie hoofdstuk 17).
- Wat wordt wanneer en hoe geëvalueerd?

Wat ligt bij scholen en besturen?

Middelen extra ondersteuning

De verantwoordelijkheid voor het bieden van extra ondersteuning ligt bij scholen en schoolbesturen.

Schoolbesturen ontvangen van het samenwerkingsverband een bedrag per leerling om de extra ondersteuning op scholen te realiseren.

- Schoolbesturen zetten de middelen in ten behoeve van het bieden van extra ondersteuning op scholen. Van belang is dat deze middelen flexibel beschikbaar zijn (en blijven) om in te kunnen zetten voor het financieren van de benodigde extra ondersteuning. De middelen zijn dus niet bestemd voor inzet van reguliere formatie.
- Een deel van de middelen is bedoeld voor het vormgeven van onderwijs aan meer- en hoogbegaafde kinderen (deze middelen zijn geormerkt voor dit doel).
- Schoolbesturen verantwoorden jaarlijks de ontvangen middelen vanuit het SWV middels een door schoolbesturen vastgesteld format. De verantwoording bestaat uit een beschrijving van inzet middelen en behaalde resultaten.
- Het staat schoolbesturen vrij om middelen basisondersteuning in te zetten voor extra ondersteuning. Andersom niet.

Ontwikkelingsperspectief

Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt de school een ontwikkelingsperspectief op.

Het ontwikkelingsperspectief is een instrument om een kind doelgericht te ondersteunen in zijn of haar ontwikkeling.

- Scholen stellen het ontwikkelingsperspectief pas vast nadat de ouders hebben ingestemd met het handelingsdeel ervan.
- Het ontwikkelingsperspectief is nodig voor het aanvragen van een arrangement en toelaatbaarheidsverklaring bij het SWV.
- Scholen evalueren het ontwikkelingsperspectief minimaal één keer per jaar met ouders.
- Een school heeft de vrije keuze om ook voor kinderen binnen de basisondersteuning een ontwikkelingsperspectief op te stellen als dat gezien de leer- en/of gedragsontwikkeling wenselijk is. Zeker voor kinderen binnen de basisondersteuning met een eigen leerlijn voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en/of rekenen is een ontwikkelingsperspectief zeer wenselijk.
- Scholen melden het ontwikkelingsperspectief, voor kinderen met extra ondersteuning, in het Basisregister Onderwijs (BRON).

Hoe ondersteunt het SWV?

Het samenwerkingsverband kent arrangementen toe aan reguliere basisscholen die passend onderwijs (willen) bieden aan kinderen met speciale ondersteuningsbehoeften. Het gaat om:

- *Arrangement voor kinderen met speciale ondersteuningsbehoeften in het regulier basisonderwijs.*
Het gaat om kinderen die op basis van de vastgestelde criteria ook in aanmerking zouden kunnen komen voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het S(B)O. Het samenwerkingsverband kent de hoogte van ondersteuningskosten, die anders aan het S(B)O zouden worden toegekend, toe aan het betreffende school(bestuur), middels een 'fictieve' TLV SBO of TLV SO Laag en voor de duur die door de toewijzingscommissie is vastgesteld.
- *Arrangement voor meer- en hoogbegaafde kinderen met extra ondersteuningsbehoeften.*
Het samenwerkingsverband kent arrangementen voor meer- en hoogbegaafde kinderen met extra ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren en/of gedrag. Voorbeelden zijn het Vooruitwerkclub en het volgen van modules op het voortgezet onderwijs. Daarnaast blijft het SWV met schoolbesturen (waaronder het speciaal onderwijs) werken aan een dekkend en passend aanbod voor deze doelgroep. We willen dit op 1 augustus 2019 hebben gerealiseerd.
Voor meer informatie over de arrangementen vanuit het SWV verwijzen we u naar onze website.

Procedure aanvraag arrangement vanuit SWV

De school waar de leerling staat ingeschreven kan een arrangement bij het samenwerkingsverband aanvragen. De procedure is als volgt:

- *Ondersteuningsteam*
Het ondersteuningsteam op school bereidt de aanvraag van een onderwijsarrangement voor. Daarnaast is betrokkenheid van de orthopedagoog van het SWV een voorwaarde.
- *Ontwikkelingsperspectief*
Het ontwikkelingsperspectief (met instemming van ouders op het handelingsdeel) is nodig voor het aanvragen van een arrangement vanuit het SWV.
- *Beoordeling aanvraag*
De aanvraag wordt beoordeeld door de toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband (zie hoofdstuk 7). Het SWV handelt de aanvraag af binnen de wettelijk voorgeschreven termijn.

Bovenstaande procedure geldt ook voor de verlenging van een arrangement.

Beoordelingscriteria arrangement vanuit SWV

Aanvragen voor een arrangement vanuit het samenwerkingsverband worden beoordeeld op de volgende criteria:

- De school heeft aangetoond dat het minimaal heeft gedaan wat volgens de afspraken voor de basisondersteuning mag worden verwacht.
- Het ontwikkelingsperspectief voldoet aan de wettelijke eisen en is recentelijk met ouders geëvalueerd.
- Ouders hebben ingestemd met het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief.
- Bij het onderzoek naar de inzet van extra ondersteuning zijn ook de mogelijkheden tot ondersteuning of financiering vanuit het schoolbestuur betrokken/ aangevraagd.

De inhoudelijke criteria voor aan arrangement vanuit het SWV komen overeen met de criteria voor een TLV s(b)o. Deze zijn opgenomen in de bijlagen E t/m H.

Relatie met de begroting

Programma 1B	Ondersteuning in de school: middelen extra ondersteuning
Doelstelling en beoogd resultaat	Het bieden van extra ondersteuning die is afgestemd op de onderwijsbehoeften van het kind en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht.
Activiteiten	Schoolbesturen ontvangen van het SWV een bedrag per leerling om de extra ondersteuning op scholen te realiseren. Deze middelen zijn bedoeld om (flexibel) in te zetten voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften. Daarnaast ontvangen schoolbesturen t/m 2019 middelen voor het vormgeven van onderwijs aan meer- en hoogbegaafde kinderen (deze middelen zijn geormerkt voor dit doel).
Beschikbaar budget	Het beschikbaar budget voor extra ondersteuning wordt jaarlijks vastgesteld. Voor de periode 2018-2022 gaan we uit van 40 euro per leerling. Daarnaast ontvangen schoolbesturen t/m 2019 25 euro per leerling voor het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde kinderen.
Monitoring door schoolbesturen	Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks over de inzet van de ontvangen middelen vanuit het SWV en behaalde resultaten (in het eigen jaarverslag en aan het SWV middels een door schoolbesturen vastgesteld format).

Programma 4	Arrangementen SWV
Doelstelling en beoogd resultaat	De arrangementen van het SWV dragen bij aan het bieden van extra ondersteuning die is afgestemd op de onderwijsbehoeften van het kind en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht. Thuisnabij, in een zo inclusief mogelijke schoolomgeving.
Activiteiten	Het SWV kent arrangementen toe aan reguliere basisscholen die passend onderwijs (willen) bieden aan kinderen met speciale ondersteuningsbehoeften.
Beschikbaar budget	In de periode 2018-2022 wordt het budget afgebouwd van 470.000 euro naar 400.000 euro per (kalender)jaar.
Monitoring door scholen	Evaluatie van ontwikkelingsperspectief en geboden extra ondersteuning door ondersteuningsteam.
Monitoring door SWV	• Aantal toegekende arrangementen door SWV • Termijn tussen aanvraag en toekenning arrangement • Duur van toegekende arrangementen • Kosten/ ingezette middelen • Tevredenheid ouders • Tevredenheid scholen

7. Speciale ondersteuning

Voor sommige kinderen is een (tijdelijke) lesplaats in het speciaal (basis)onderwijs de meest passende plek. We noemen dit speciale ondersteuning. Voor plaatsing op een speciale school is een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband nodig. In dit hoofdstuk beschrijven we de procedure en criteria.

Procedure aanvraag TLV

De school waar de leerling is aangemeld of staat ingeschreven, kan een toelaatbaarheidsverklaring bij het samenwerkingsverband aanvragen. De procedure is als volgt:

- *Ondersteuningsteam*
Het ondersteuningsteam bereidt de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor. Daarnaast is betrokkenheid van de orthopedagoog van het SWV een voorwaarde.
- *Ontwikkelingsperspectief*
Het ontwikkelingsperspectief (met instemming van ouders op het handelingsdeel) is nodig voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring.
- *Deskundigenadvies*
De orthopedagoog van het samenwerkingsverband adviseert op verzoek van school over de toelaatbaarheid tot het S(B)O. Daarnaast laat het samenwerkingsverband zich adviseren door een tweede deskundige. Wie deze tweede deskundige is, hangt af van de ondersteuningsvraag van het kind, te weten een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts. De school dient de aanvraag, inclusief het ontwikkelingsperspectief en het deskundigenadvies, in bij het samenwerkingsverband.
- *Beoordeling aanvraag*
De toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvraag en neemt een besluit over de toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring. Het SWV handelt de aanvraag af binnen de wettelijk voorgeschreven termijn.
- *Plaatsing op S(B)O school*
Met een toelaatbaarheidsverklaring kunnen ouders hun kind aanmelden bij een school voor speciaal (basis)onderwijs. De school heeft na aanmelding wettelijk zes weken om te bekijken of de leerling kan worden toegelaten. Deze periode kan door de school eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd. Binnen het samenwerkingsverband is de afspraak dat scholen voor speciaal (basis)onderwijs de kinderen zo snel mogelijk plaatsen nadat een toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven.

Toewijzingscommissie

Het samenwerkingsverband kent een toewijzingscommissie voor de beoordeling van aanvragen.

De toewijzingscommissie bestaat uit drie leden: de directeur van het samenwerkingsverband en twee onafhankelijk deskundigen vanuit het speciaal onderwijs. De toewijzingscommissie:

- beoordeelt de aanvragen voor arrangementen;
- beoordeelt de aanvragen voor toelaatbaarheid s(b)o;
- geeft de categorie en geldigheidsduur van de toelaatbaarheidsverklaring aan;
- informeert ouders en de betrokken school of scholen over het besluit.

Beoordelingscriteria TLV

De toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband beoordeelt een aanvraag op basis van procedurele en inhoudelijke criteria. De procedurele criteria zijn:

- De basisschool heeft aangetoond dat het minimaal heeft gedaan wat volgens de afspraken voor de basisondersteuning mag worden verwacht.
- Het ontwikkelingsperspectief voldoet aan de wettelijke eisen en is recentelijk met ouders geëvalueerd.
- Ouders hebben ingestemd met het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief.
- De basisschool heeft aangetoond dat de extra ondersteuning, die onder meer beschikbaar is vanuit het schoolbestuur en het samenwerkingsverband, doelmatig is ingezet. En dat dit niet heeft geleid tot een substantiële verbetering in het kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.
- Als extra ondersteuning niet is ingezet, moet het ontwikkelingsperspectief beschrijven welke argumenten of overwegingen hieraan ten grondslag liggen.
- Het deskundigenoordeel is gebaseerd op algemeen erkende beroepsstandaarden.
- De ouders participeren volledig of zoveel als mogelijk in het proces.

De inhoudelijke criteria zijn in de bijlagen E t/m H opgenomen.

Categorieën TLV

Het samenwerkingsverband kent vier verschillende toelaatbaarheidsverklaringen.

- TLV SBO: voor speciaal basisonderwijs
- TLV SO categorie 1/laag: voor zeer moeilijk lerende kinderen, langdurig zieke kinderen, kinderen met epilepsie en kinderen met gedragsproblemen;
- TLV SO categorie 2/midden: voor kinderen met een motorische beperking;
- TLV SO categorie 3/hoog: voor kinderen met een (meervoudige) lichamelijke en/of verstandelijke beperking.

Aan elke categorie is specifieke ondersteuningsbekostiging verbonden.

Geldigheidsduur TLV

De toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband geeft de geldigheidsduur van een TLV aan.

Een TLV is in principe tijdelijk van aard, tenzij op voorhand duidelijk is dat de ondersteuningsbehoeften van het kind zodanig zijn dat aangenomen mag worden dat het kind de hele basisschoolperiode op het speciaal onderwijs toegewezen zal zijn.

- Het samenwerkingsverband geeft een TLV SO voor minimaal één schooljaar af. Als de toelaatbaarheidsverklaring in de loop van een schooljaar wordt afgegeven, is deze ook het schooljaar daarna nog geldig.
- Voor de geldigheidsduur van een TLV SBO zijn geen wettelijke bepalingen. Een samenwerkingsverband kan een TLV SBO voor een kortere periode, dus korter dan één schooljaar, afgeven.

Samenwerking tussen SBO, SO en regulier

Vanuit onze missie en visie voor het realiseren van passend onderwijs, thuisnabij en in een zo inclusief mogelijke onderwijssetting, willen we de samenwerking tussen SBO, SO en regulier versterken.

- *Symbiose en meetellen onderwijstijd*
Leerlingen kunnen een deel van het onderwijsprogramma op een andere school volgen. Leerlingen op het so die gedeeltelijk naar een (speciale) basisschool gaan, maken daarbij gebruik van de symbioseregeling. Voor leerlingen op het (s)bo die ook les volgen op een andere school voor (s)bo of so, heet dit 'meetellen onderwijstijd'. De Inspectie van het Onderwijs hanteert als richtlijn dat een leerling op weekbasis maximaal 60 % van het onderwijsprogramma op de andere school mag volgen. In beide gevallen moeten de twee scholen een schriftelijke overeenkomst sluiten, waarin afspraken worden gemaakt over het doel, het programma en de bekostiging. Ook wordt er voor de leerling een ontwikkelingsperspectief opgesteld.
- *Tijdelijke fulltime plaatsing*
Wettelijk is het mogelijk dat een leerling tijdelijk fulltime onderwijs volgt op een andere school dan waar de leerling staat ingeschreven. Dit kan gedurende maximaal drie maanden. De twee scholen sluiten een schriftelijke overeenkomst, waarin afspraken worden gemaakt over het doel, het programma en de bekostiging.
- *Terugplaatsing vanuit het s(b)o*
Uitgangspunt van het SWV is dat kinderen in het speciaal (basis)onderwijs - waar mogelijk en zo nodig met extra ondersteuning - weer terugkeren naar een reguliere school in de eigen omgeving. Een belangrijk instrument daarbij is het ontwikkelingsperspectief. Alle S(B)O scholen evalueren het ontwikkelingsperspectief minimaal één keer per jaar met ouders. Bij elke bespreking van het ontwikkelingsperspectief komt aan de orde of terugplaatsing een optie is. Bij (een mogelijke) terugplaatsing biedt een orthopedagoog van het samenwerkingsverband ondersteuning. Samen met ouders en de S(B)O school kijken we naar een passende vervolgschool voor het kind. Daarnaast vragen we ook bij de aanvraag van een TLV naar de gewenste streefdatum voor terugplaatsing (indien van toepassing).

TLV en verhuizing

Het zal regelmatig voorkomen dat kinderen uit een ander samenwerkingsverband in ons regio komen wonen.

- Kinderen die in een ander samenwerkingsverband naar het speciaal onderwijs gaan, kunnen dat in onze regio ook. Een TLV SO is landelijk geldig.
- Kinderen die in een ander samenwerkingsverband naar het speciaal basisonderwijs gaan, zullen dat hier waarschijnlijk ook nodig hebben. Een TLV SBO is niet landelijk geldig. Daarom is voor plaatsing op een SBO-school in onze regio een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband nodig.

Bezwaar tegen TLV

Ouders en schoolbesturen kunnen bij het samenwerkingsverband bezwaar maken tegen besluiten omtrent TLV's. Zie hoofdstuk 8.

Samenwerking met speciaal onderwijs cluster 1 en 2

- Voor kinderen met een visuele beperking werken we samen met cluster 1 (Bartiméus). Voor meer informatie over mogelijkheden en aanmelding bij cluster 1: www.bartimeus.nl
- Voor kinderen met een auditieve en/of communicatieve beperking (doof, slechthorend en/of ernstige spraaktaalmoeilijkheden) werken we samen met cluster 2 (Kentalis).

Relatie met de begroting

Programma 5A	(Tijdelijke) lesplaatsen SBO
Doelstelling en beoogd resultaat	Scholen voor speciaal basisonderwijs binnen en buiten het samenwerkingsverband bieden een lesplaats aan kinderen voor wie dit de meest passende onderwijsplek is. Doelstelling is dat het deelnamepercentage SBO niet boven de 2% komt.
Activiteiten	• Het SWV kent TLV's SBO toe. • Het SWV stimuleert verdere samenwerking tussen regulier en speciaal (basis)onderwijs. • Het streven is dat het aantal flexibele en tijdelijke plaatsingen in het s(b)o toeneemt. • Het SWV onderzoekt de mogelijkheden voor de afbouw van het SBO en neemt hierover uiterlijk in 2022 een besluit.
Beschikbaar budget	Bij een deelnamepercentage onder de 2% heeft het samenwerkingsverband geen overdrachtsverplichting. Het onderzoek naar de mogelijkheden voor afbouw van het SBO brengt mogelijk kosten met zich mee (zie programma projecten).
Monitoring door scholen	Evaluatie van ontwikkelingsperspectief
Monitoring door SWV	• Totaal aantal en percentage kinderen in SBO. • Aantal en percentage toegekende TLV's SBO (per schoolbestuur). • Duur van toegekende TLV's. • Termijn tussen aanvraag en toekenning TLV.

Programma 5B	(Tijdelijke) lesplaatsen SO
Doelstelling en beoogd resultaat	Scholen voor speciaal onderwijs binnen en buiten het samenwerkingsverband bieden een lesplaats aan kinderen voor wie dit de meest passende onderwijsplek is. • Doelstelling is dat het aantal kinderen in so niet boven het niveau van 1 oktober 2017 komt. • Doelstelling is dat het dekkend aanbod van speciale voorzieningen in stand blijft. Daarbij streven we naar een zo kort mogelijke reisafstand voor kinderen.
Activiteiten	• Het SWV kent TLV's SO toe. • Het SWV stimuleert verdere samenwerking tussen regulier en speciaal (basis)onderwijs. • Het streven is dat het aantal flexibele en tijdelijke plaatsing in het s(b)o toeneemt.
Beschikbaar budget	Het samenwerkingsverband betaalt de ondersteuningsbekostiging van leerlingen in het SO, woonachtig in het samenwerkingsverband, op teldatum 1 oktober (T-1). De instandhouding van het dekkend netwerk brengt mogelijk kosten met zich mee.
Monitoring door scholen	Evaluatie van ontwikkelingsperspectief.
Monitoring door SWV	• Totaal aantal en percentage kinderen in SO. • Aantal en percentage toegekende TLV's SO (per categorie en schoolbestuur). • Duur van toegekende TLV's. • Termijn tussen aanvraag en toekenning TLV. • Aantal omgezette TLV's (van SBO naar SO of andersom). • Aantal en percentage kinderen dat naar SO-school buiten regio gaat.

Programma 3	Toewijzingscommissie
Doelstelling en beoogd resultaat	De toewijzing van extra en speciale onderwijsondersteuning vindt plaats op een handelingsgerichte, transparante en objectieve manier.
Activiteiten	De toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen voor extra en speciale ondersteuning en geeft toelaatbaarheidsverklaringen af voor het speciaal (basis)onderwijs.
Beschikbaar budget	Voor de periode 2018-2022 is 74.000 euro per (kalender)jaar beschikbaar voor de inzet van (externe) deskundigen en administratieve ondersteuning.
Monitoring door SWV	• Tevredenheid ouders • Tevredenheid scholen • Aantal ontvangen bezwaren • Aantal geschillen tussen ouders (of schoolbestuur) en SWV over toelaatbaarheid tot S(B)O.

8. Samenwerking met ouders

Scholen en ouders hebben elkaar nodig bij het vormgeven van passend onderwijs. Samen zorgen we voor een optimale ontwikkeling van ieder kind. We zien ouders als gelijkwaardige partners en als ervaringsdeskundigen. Daarom betrekken we hen intensief bij elke stap van de ondersteuningsroute en op alle niveaus.

Wat ligt bij scholen en besturen?

Ouders als partner

Scholen investeren nadrukkelijk in hun relatie met ouders. Ook binnen het niveau van de basisondersteuning speelt de betrokkenheid van ouders een belangrijke rol. Dit blijkt onder meer uit de volgende indicatoren:

- de school betreft ouders bij de ontwikkeling van het kind, als ervaringsdeskundige en partner.
- leerkrachten zijn dagelijks beschikbaar voor kortdurende contactmomenten met ouders. Binnen een week is een gesprek mogelijk.
- leerkrachten en ouders informeren elkaar tijdig en regelmatig (minimaal drie keer per jaar) over de ontwikkeling van het kind.
- in oudergesprekken komen ervaringen, vragen en verwachtingen van ouders aan bod.
- alle teamleden communiceren transparant naar collega's, kinderen en ouders over wat er rondom het kind gebeurt. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.

Extra ondersteuning

Elke school kent een ondersteuningsteam, dat kinderen met ondersteuningsbehoeften multidisciplinair bespreekt. Samen met de ouders bekijkt het ondersteuningsteam welke ondersteuning nodig is.

Scholen vragen ouders formeel toestemming voor de bespreking van hun kind in het ondersteuningsteam en de uitwisseling van informatie met derden. Van ouders wordt verwacht dat zij deelnemen aan het overleg over hun kind in het ondersteuningsteam. De school ziet ouders hierbij als een gelijkwaardige gesprekspartner, waarbij ouders erop kunnen vertrouwen dat het belang van het kind altijd voorop staat.

Voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften, stelt de school een ontwikkelingsperspectief op. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief.

Informatieverstrekking aan ouders

Communicatie met ouders over passend onderwijs op schoolniveau is primair de verantwoordelijkheid van scholen.

- Scholen informeren ouders via de schoolgids en nieuwsbrieven.
- Scholen nemen de ondersteuningsroute op in hun schoolgids.
- De schoolondersteuningsprofielen kunnen ouders helpen bij het maken van een schoolkeuze.

Hoe ondersteunt het SWV?

Het is van belang dat ouders in de regio over duidelijke informatie beschikken en weten waar zij terecht kunnen met vragen. Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen en besturen in hun communicatie en voorlichting naar ouders op de volgende manieren:

- Ouders kunnen met vragen terecht bij het samenwerkingsverband, bij voorkeur gaat dit in overleg met school.
- We dragen zorg voor heldere informatievoorziening aan ouders via onze website.
- We faciliteren scholen met voorbeeldteksten voor in de schoolgids.
- We faciliteren scholen met een informatiefolder voor ouders.
- Ouders kunnen zich aanmelden voor onze nieuwsbrief.
- We organiseren informatiebijeenkomsten voor ouders. Dit kan bijvoorbeeld ook op verzoek van een G(MR).
- Ouders hebben via de ondersteuningsplanraad instemmingsrecht op het ondersteuningsplan.

Privacy

Ouders zijn gelijkwaardige partners; zij hebben inzage in alles wat met hun kind te maken heeft. Scholen vragen hen altijd toestemming voor het delen van informatie met derden⁴. Dit geldt ook voor de bespreking van een kind in het ondersteuningsteam.

Ook het samenwerkingsverband gaat zorgvuldig om met de persoonsgegevens die we van scholen ontvangen bij de aanvraag van een arrangement of toelaatbaarheidsverklaring. Het privacyreglement van het samenwerkingsverband is te vinden op onze website.

Nieuwe privacywetgeving

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie. Het samenwerkingsverband draagt er de komende periode voor zorg dat zij voldoet aan de nieuwe privacywetgeving.

⁴ Samenwerkingsverbanden hebben persoonsgegevens van kinderen nodig om de taken goed te kunnen uitoefenen. In de Wet op het Primair Onderwijs is opgenomen dat een samenwerkingsverband bevoegd is om zonder toestemming van de betrokken leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger persoonsgegevens te verwerken die nodig zijn voor het vervullen van de wettelijke taak. Dit betekent dat een school wettelijk geen toestemming van ouders nodig heeft voor de aanvraag van een arrangement of toelaatbaarheidsverklaring bij het SWV. Echter, vanuit het SWV streven we naar open en transparante samenwerking met ouders. Daarom is in onze ondersteuningsroute opgenomen dat ouders bij elke stap worden betrokken.

Advies en bemiddeling

In onze regio werken we nauw samen met ouders. Maar ook als ouders tijdig en volledig betrokken zijn, kunnen er verschillende inzichten ontstaan.

- *Mediation*
Het SWV IJssel | Berkel kan mediation inzetten om geschillen op te lossen en verdere juridische stappen te voorkomen. Het is mogelijk om een erkende mediator uit ons samenwerkingsverband bij een geschil te vragen, maar ook een onafhankelijk medewerker van een ander samenwerkingsverband. De mediator begeleidt de betrokkenen in hun overleg en houdt rekening met de belangen van alle betrokkenen. De mediator blijft onafhankelijk en neutraal.
- *Onderwijsconsulenten*
Ouders kunnen bij vragen ook een beroep doen op onderwijsconsulenten. De onderwijsconsulenten zijn ingesteld door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zij adviseren en begeleiden ouders en scholen als er problemen zijn met de plaatsing van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft. Of als dit proces moeizaam verloopt en school en ouders niet tot een oplossing kunnen komen. De advisering en begeleiding is kosteloos. Meer informatie is te vinden op www.onderwijsconsulenten.nl.

Geschillen kunnen ontstaan over de toelating en verwijdering, de toelaatbaarheid en de ondersteuning.

Op onze website staat per geschil beschreven welke stappen ouders kunnen ondernemen.

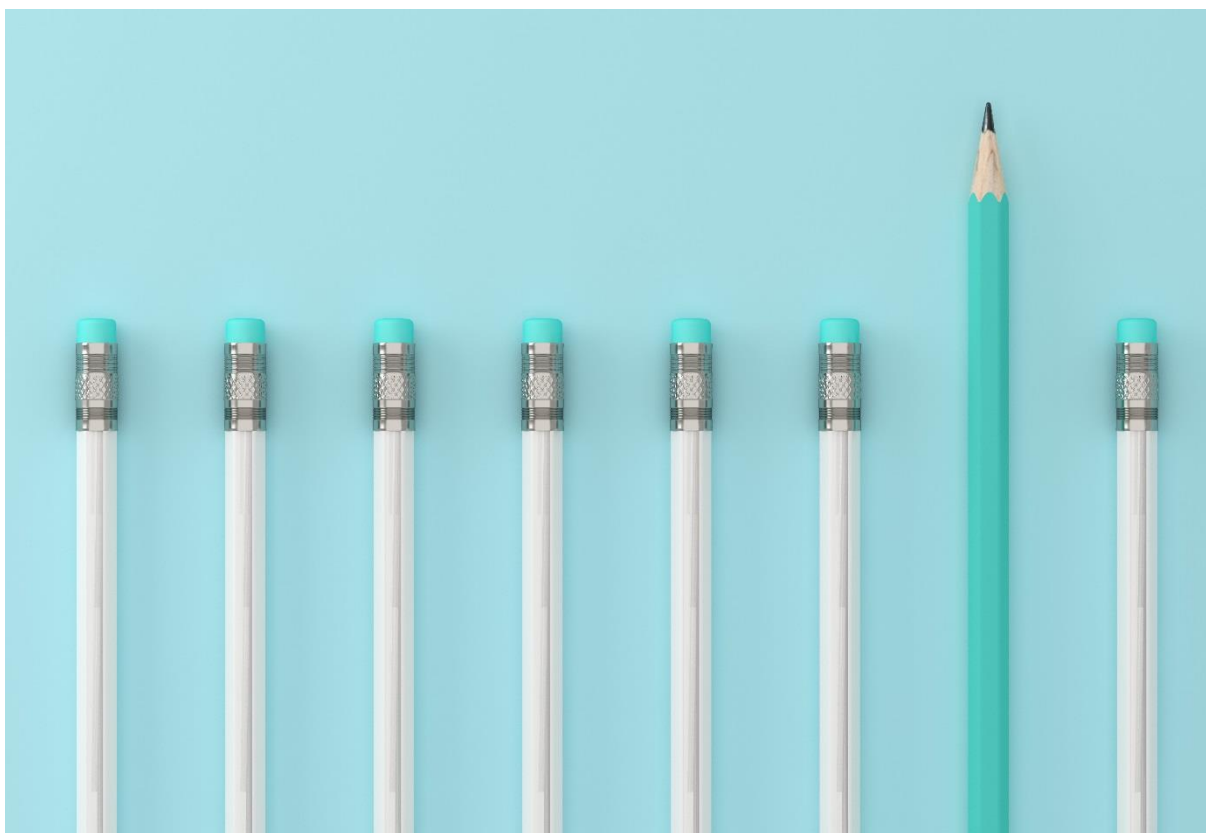
Als ouders het niet eens zijn met een besluit over toelaatbaarheid door SWV IJssel | Berkel, dan kunnen zij een bezwaar indienen. Het SWV IJssel | Berkel is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie voor passend onderwijs. De regeling bezwaar toelaatbaarheid SWV staat op de website.

Deel 3

Organisatie van het samenwerkingsverband

Dit deel beschrijft de organisatie van het samenwerkingsverband. Aan de orde komen:

- Vereniging IJssel | Berkel
- Personeel
- Kwaliteitszorg
- Communicatie
- Financiën

9. Vereniging IJssel | Berkel

In dit hoofdstuk beschrijven we de bestuurlijke structuur van de vereniging IJssel | Berkel.

Rechtspersoon

De aangesloten schoolbesturen vormen samen de vereniging IJssel | Berkel.

Algemene Ledenvergadering

De algemene ledenvergadering is het hoogste bestuursorgaan binnen een vereniging. De algemene ledenvergadering is de vertegenwoordiging van alle deelnemende schoolbesturen en is in ieder geval belast met het goedkeuren van het ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband.

Intern toezicht

Binnen het samenwerkingsverband IJssel | Berkel is bij de oprichting gekozen voor een functionele scheiding tussen bestuur en toezicht⁵. Inmiddels zijn we een aantal jaren verder. Jaren waarin de positionering van het intern toezicht steeds meer de aandacht heeft van sector en inspectie.

Ook binnen samenwerkingsverband IJssel | Berkel staat het governance-vraagstuk op de agenda. In 2017 vond een eerste verkenning met het bestuur en de ALV plaats naar mogelijke governance-structuren met als doel om als samenwerkingsverband een zorgvuldige eigen afweging te kunnen maken. Het bestuur van het SWV wil deze verkenning de komende periode, samen met alle betrokken schoolbesturen, voortzetten en richt zich daarbij met name op de verdere professionaliseren van de functie van bestuur en intern toezicht. Dit betekent dat de governance-structuur op termijn kan veranderen.

Medezeggenschap

Het samenwerkingsverband IJssel | Berkel vindt de betrokkenheid en medezeggenschap van ouders en personeelsleden belangrijk. Want we zijn ervan overtuigd dat de inbreng van ouders en personeel bijdraagt aan kwaliteit, betrokkenheid en draagvlak.

- *Ondersteuningsplanraad*

Het samenwerkingsverband kent een ondersteuningsplanraad waarin ouders en personeelsleden zitting hebben. De ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan. Onze ondersteuningsplanraad kent acht zetels, waarvan vier zetels voor personeelsleden en vier zetels voor ouders. De leden van de ondersteuningsplanraad zijn afgevaardigd door de leden van de medezeggenschapsraden van de scholen binnen het samenwerkingsverband.

In de wet is opgenomen dat het ondersteuningsplan ten minste één keer in de vier jaar opnieuw moet worden vastgesteld. Dit betekent niet dat de ondersteuningsplanraad maar eens in de vier jaar bijeen hoeft te komen. Als SWV komen we minimaal vier keer per jaar met de ondersteuningsplanraad bijeen om de voortgang van het ondersteuningsplan te bespreken. Zo blijft de ondersteuningsplanraad op de hoogte van ontwikkelingen in de regio en kunnen zij met een kritische blik naar het ondersteuningsplan blijven kijken en voorstellen doen. Het statuut en reglement van de ondersteuningsplanraad zijn te vinden op onze website.

⁵ De keuze voor een bepaalde inrichting van het samenwerkingsverband is door de wetgever, bij de invoering van passend onderwijs, bewust aan de samenwerkende scholen en schoolbesturen (c.q. aan het samenwerkingsverband) overgelaten, omdat de wetgever van mening was dat scholen zelf moeten kunnen bepalen hoe zij hun samenwerking vormgeven.

- *Medezeggenschapsraad personeel*

Het samenwerkingsverband heeft medewerkers in dienst. Zij hebben inspraak via een aparte medezeggenschapsraad personeel. Deze medezeggenschapsraad bestaat uit vier personeelsleden en houdt zich bezig met zaken die het personeel van het samenwerkingsverband aangaat.

Relatie met de begroting

Programma 7	Bestuur en beheer
Doelstelling en beoogd resultaat	• Het samenwerkingsverband kent een bestuurlijke en organisatorische inrichting die in omvang past bij de doelen en taken van het samenwerkingsverband. Onnodige overhead wordt voorkomen. • Het bestuur van het samenwerkingsverband kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.
Activiteiten	• Het SWV werkt aan de verdere professionalisering van de functie van bestuur en intern toezicht. Dit betekent dat de governance-structuur op termijn kan veranderen.
Beschikbaar budget	In de periode 2018-2022 is 440.000 euro per jaar beschikbaar voor o.a.: • Personeelslasten (directie, officemanager, administratie en inhuur van extern personeel) • Huisvesting • Administratie en beheer • Kantoor- en organisatiekosten • Communicatie • Vacatiegelden • Facilitering ondersteuningsplanraad • Afschrijvingen

10. Personeel

Op het niveau van het samenwerkingsverband is expertise beschikbaar voor scholen. Het SWV heeft hiervoor personeel in dienst. Daarbij hebben we ervoor gekozen om alles zo flexibel mogelijk te organiseren. De ondersteuning die kinderen en scholen nodig hebben, bepalen de personele inzet.

Personeel in dienst van SWV

Per programma is een budget beschikbaar voor de inzet van personeel. Het samenwerkingsverband kent hiervoor de volgende functies.

- *Directie*
De dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband is in handen van de directie. De directeur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het ondersteuningsplan en legt hierover verantwoording af aan het bestuur.
- *Staf en administratie*
De directie wordt ondersteund door een staf en administratie. Concreet gaat het om de functies van beleidsmedewerker, officemanager en administratief medewerker.
- *Onderwijscoaches*
Het samenwerkingsverband faciliteert scholen met de inzet van een onderwijscoach.
- *Orthopedagogen*
Het samenwerkingsverband heeft orthopedagogen en een GZ-psycholoog in dienst.
- *Expertiseteam*
Binnen het samenwerkingsverband is een expertiseteam beschikbaar. Dit team helpt bij (ondersteunings)vragen die de mogelijkheden en/of expertise van het ondersteuningsteam overstijgen.

De personeelsformatie wordt jaarlijks vastgesteld binnen de kaders van de meerjarenbegroting (het totaal beschikbare budget voor programma 2) en het toezichtkader.

11. Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg zien we niet als een doel op zich, maar als een instrument waarmee we de kwaliteit van ondersteuning op alle niveaus willen verbeteren. Het doel is om leerkrachten, scholen en besturen in staat te stellen om het onderwijs nog beter af te stemmen op de talenten en behoeften van kinderen. Uiteraard wil het samenwerkingsverband daarbij de administratieve last tot het minimum beperken.

Wat ligt bij scholen en besturen?

Monitoring

- Scholen evalueren elk jaar het ontwikkelingsperspectief met ouders.
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het monitoren van het niveau van basisondersteuning op de scholen.
- Schoolbesturen delen relevante informatie, signalen en/of ervaringen met het SWV (waaronder de schoolondersteuningsprofielen).

Verantwoording

- Schoolbesturen verantwoorden zich over de inzet van ontvangen middelen vanuit het SWV en behaalde resultaten in het eigen jaarverslag.
- Schoolbesturen zijn medeverantwoordelijk voor de verantwoording op het niveau van het samenwerkingsverband. Elk schoolbestuur verantwoordt jaarlijks de ontvangen middelen vanuit het SWV middels een door schoolbesturen vastgesteld format. De verantwoording aan het SWV bestaat in elk geval uit een beschrijving van inzet middelen en behaalde resultaten.

Wat ligt bij het SWV?

Jaarplan

Jaarlijks stelt het samenwerkingsverband een jaarplan op voor het komende schooljaar. In het jaarplan beschrijven we de activiteiten die ondernomen worden om de beoogde resultaten uit het ondersteuningsplan te realiseren.

Monitoring

Om zicht te krijgen op de voortgang van de beoogde doelen en resultaten, verzamelen we als samenwerkingsverband verschillende kengetallen en cijfers. De monitor ondersteunt de sturing op korte termijn en de beleidsevaluatie op lange termijn. Ook vereenvoudigt het de verantwoording.

Als samenwerkingsverband monitoren we onder meer de volgende gegevens:

- Toegekende ondersteuning door SWV (aantal arrangementen en TLV's op school-, bestuurs- en SWV niveau).
- Tevredenheid ouders over toegekende ondersteuning vanuit SWV.
- Tevredenheid scholen over geboden ondersteuning vanuit SWV (tweejaarlijks).
- Aantal thuiszitters en vrijstellingen van leerplicht.

Het SWV deelt relevante kengetallen en ervaringen met schoolbesturen. Het SWV voert elk jaar een spiegelgesprek met individuele schoolbesturen, bij voorkeur ook met directeuren en betrokken onderwijscoaches en orthopedagogen. Samen bespreken we de verzamelde gegevens en opgedane ervaringen met als doel om van en met elkaar te (blijven) leren.

Voor wat betreft de tevredenheid van ouders en scholen, willen we komende periode bekijken op welke wijze we dit het beste kunnen monitoren om een representatief beeld te krijgen. Dit in verband met de relatief lage respons op vragenlijsten die we de eerste jaren verstuurd naar ouders en leerkrachten.

Kwaliteitsborging

We willen onze werkwijze en processen zo inzichtelijk mogelijk maken, zodat voor iedereen helder is vanuit welke visie en volgens welke procedures we werken. Om deze reden hebben we stroomschema's opgesteld. De stroomschema's maken voor scholen en ouders duidelijk welke stappen worden doorlopen bij een ondersteuningsvraag. Daarnaast hebben we een kwaliteitshandboek opgesteld met een beschrijving van interne processtappen. Het handboek wordt op basis van opgedane ervaringen en voorliggend ondersteuningsplan bijgesteld.

Verantwoording

Als samenwerkingsverband leggen we intern en extern verantwoording af over het gevoerde beleid, de inzet van middelen en de behaalde resultaten.

- *Voortgangsrapportage (intern)*
Elk kwartaal stellen we een voortgangsrapportage op, bedoeld om het bestuur te informeren over de stand van zaken (inhoudelijk en financieel).
- *Jaarverslag (intern en extern)*
Het bestuur van het samenwerkingsverband stelt elk jaar een jaarverslag op waarin zij inhoudelijk en financieel verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten met de middelen die het heeft ontvangen. Het betreft hier alle middelen die het samenwerkingsverband tot haar beschikking heeft. Van het jaarverslag maken we een publieksversie. Beide documenten zijn te vinden op de website.

Relatie met begroting

Programma 8	Kwaliteitszorg
Doelstelling en beoogd resultaat	• Degelijke beleidsontwikkeling en -evaluatie • Transparante in- en externe verantwoording
Activiteiten	• Het samenwerkingsverband verbetert de uitvoering van taken op basis van regelmatige evaluatie van de gestelde doelen en legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen, resultaten en alle middelen die het tot haar beschikking heeft. • Het SWV voert jaarlijks een spiegelgesprek met individuele schoolbesturen, bij voorkeur ook met directeuren en betrokken onderwijscoaches en orthopedagogen. • Het SWV vereenvoudigt de formulieren voor het aanvragen van een arrangement en TLV, met het ontwikkelingsperspectief als basis. • Het interne kwaliteitshandboek wordt op basis van opgedane ervaringen en voorliggend ondersteuningsplan bijgesteld.
Beschikbaar budget	Voor de periode 2018-2022 is 70.000 euro per jaar beschikbaar, o.a. voor de inzet van een beleidsmedewerker.

12. Communicatie

Communicatie en dialoog is de basis van samenwerken. In dit hoofdstuk beschrijven we onze communicatielijnen met scholen en besturen. De informatieverstrekking aan ouders staat beschreven in hoofdstuk 8.

Wat ligt bij scholen en besturen?

- Schoolbesturen en directies zijn verantwoordelijk voor de communicatie met schoolteams over passend onderwijs op schoolniveau, waaronder de communicatie/ dialoog over inzet van de ontvangen middelen vanuit het SWV.

Hoe ondersteunt het SWV?

Informatieverstrekking aan scholen

We ondersteunen besturen en directies in hun communicatie naar schoolteams op de volgende manieren:

- We dragen zorg voor heldere informatievoorziening aan scholen via onze website en nieuwsbrief.
- We faciliteren besturen en scholen met een factsheet financiën, met daarin informatie over de te ontvangen middelen vanuit het SWV.
- We organiseren informatiebijeenkomsten voor scholen. Dit kan bijvoorbeeld ook op verzoek van een G(MR).
- We stellen een publieksversie van ons jaarverslag op.

Dialoog

Als samenwerkingsverband geven we de voorkeur aan dialoog met direct betrokkenen. Ook de komende periode gaan we met scholen en besturen in gesprek om van elkaar te blijven leren en elkaar te inspireren. Ook om in te kunnen spelen op de vragen en (informatie)behoefte van besturen en scholen is het belangrijk dat er dialoog en terugkoppeling plaatsvindt.

Interne organisatie

Actuele informatie voor het personeel van het SWV delen we via een interne nieuwsbrief en bespreken we tijdens teamvergaderingen.

13. Financiën

Doelstellingen

- Het samenwerkingsverband is financieel gezond en kan op korte en lange termijn voldoen aan haar financiële verplichtingen, rekening houdend met de risico's.
- Het samenwerkingsverband maakt efficiënt en effectief gebruik van de bekostiging.

Beoogd resultaat

- De uitgaven van het samenwerkingsverband blijven binnen de beschikbare rijksmiddelen en de begroting.
- De liquiditeit heeft een current ratio van 1.00.
- De solvabiliteitsratio ligt tussen 0,30 en 0,70.
- De rentabiliteit is minimaal 0%, na eventuele vrijval van beschikbare middelen in een daarvoor aanwezige bestemmingsreserve.

Prognose leerling ontwikkeling

- Bij het totale leerlingenaantal bao en sbo is in de meerjarenbegroting rekening gehouden met een autonome leerlingenkrimp van 3% per jaar tot en met 1-10-2021.
- Voor het totaal aantal leerling in het sbo is in de meerjarenbegroting uitgegaan van een stabilisatie van het aantal leerlingen vanaf 2018.
- Voor het totaal aantal leerlingen in het so is in de meerjarenbegroting uitgegaan van een stabilisatie van het aantal leerlingen vanaf 2017.

Tabel 1. Prognose aantal kinderen in bao en sbo

Aantal kinderen	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022
BAO	14.109	13.680	13.262	12.857	12.464	12.464
SBO	252	250	250	250	250	250
Totaal (S)BAO	14.361	13.930	13.512	13.107	12.714	12.714

Tabel 2. Prognose aantal kinderen in so

Aantal kinderen	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022
SO Laag	150	150	150	150	150	150
SO Midden	8	8	8	8	8	8
SO Hoog	36	36	36	36	36	36
Totaal SO	194	194	194	194	194	194

Baten

- Het SWV ontvangt van het ministerie van OCW lichte en zware ondersteuningsmiddelen. Door de autonome krimp van het leerlingenaantal nemen deze baten af.
- Gemeentelijke bijdragen: gemeentebijdragen worden begroot voor zover het aannemelijk is dat ze worden ontvangen. In de begroting wordt ervan uitgegaan dat deze middelen in het jaar van ontvangst volledig worden besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze zijn ontvangen. Te denken valt aan het convenant Taalschakelklas.
- Verevening: de jaren tot en met 2019 is er nog een voordeel door de positieve vereveningsbijdrage. Na 2019 vervalt deze bijdrage.
- Daarnaast kunnen er additionele inkomsten zijn, zoals bijvoorbeeld inkomsten die voortkomen uit de regeling schoolmaatschappelijk werk, net als de inkomsten grensverkeer speciaal basisonderwijs.

Lasten

De meerjarenbegroting is programmagericht opgesteld. Dit betekent dat we al onze doelstellingen en activiteiten hebben vertaald naar programma's. Per programma hebben we de beoogde resultaten, de benodigde formatie, de monitoring, de risico's en het budget bepaald. We onderscheiden de volgende programma's:

Programma 1A	Ondersteuning in de school: middelen basisondersteuning
Programma 1B	Ondersteuning in de school: extra ondersteuning
Programma 2	Onderwijscoaches/orthopedagogen/expertiseteam
Programma 3	Toewijzingscommissie
Programma 4	Arrangementen SWV
Programma 5A	Lesplaatsen sbo (inclusief uitgaand grensverkeer en groeibekostiging)
Programma 5B	Lesplaatsen so (inclusief groeibekostiging)
Programma 6	Projecten
Programma 7	Bestuur en beheer
Programma 8	Kwaliteitszorg
Programma 9	Professionalisering

Naast de verplichte uitgaven, zoals de afdracht van de ondersteuningsbekostiging aan het speciaal onderwijs heeft het samenwerkingsverband haar doelstellingen en activiteiten vertaald naar programma's. De programma's zijn opgenomen in de desbetreffende hoofdstukken.

De meerjarenbegroting is opgenomen in bijlage I.

Bestemmingsreserve ondersteuning

Het samenwerkingsverband vindt het van belang om het niveau van ondersteuning en het dekkend aanbod in de regio te borgen en ook in toekomst te kunnen blijven garanderen. Daarom is het belangrijk de juiste balans te vinden tussen het opbouwen van de benodigde reserves en het maximaal inzetten van publieke middelen ten behoeve van kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Om na het stoppen van de vereveningsbijdrage passend onderwijs te kunnen blijven bieden is de bestemmingsreserve ondersteuning gevormd. Deze bestemmingsreserve is beschikbaar om bij toekomstige tekorten de middelen basisondersteuning en zware ondersteuning op een gelijk niveau te kunnen blijven handhaven. Een eventueel positief resultaat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve ondersteuning, zodat de ontvangen middelen beschikbaar blijven voor het doel waarvoor wij ze ontvangen, passend onderwijs. Het verwachte verloop van de bestemmingsreserve ondersteuning is opgenomen in de meerjarenbegroting, zie bijlage I.

Risico's en weerstandsvermogen

Een belangrijke doelstelling van een organisatie is het borgen van financiële continuïteit. Het gaat hierbij om de vraag of de organisatie op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Om aan deze doelstelling te kunnen voldoen, is het noodzakelijk om over voldoende vermogen te beschikken om de aanwezige (financiële) risico's af te kunnen dekken. Voor de beantwoording van de vraag hoeveel weerstandsvermogen noodzakelijk is, heeft het samenwerkingsverband een financieel risicoprofiel opgesteld, inclusief beheersmaatregelen. Voor de bepaling van het risicoprofiel is gebruik gemaakt van de door de commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen gedefinieerde risicocategorieën.

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de risico's van het SWV en de inschatting van de kans en het gevolg van deze risico's. Op basis van dit risicoprofiel is bepaald dat het weerstandsvermogen van het SWV minimaal 500.000 euro moet bedragen om de risico's op te kunnen vangen. Dit bedrag is het uitgangspunt voor de meerjarenbegroting 2018-2022 (zie bijlage I). Periodiek wordt het risicoprofiel beoordeeld en zo nodig bijgesteld, waarbij ook het minimaal benodigde weerstandsvermogen wordt vastgesteld.

Omschrijving	Kans	Geschatte gevolg
1. Onvoorzienbare en onbeheersbare leerling fluctuatie	30%	€ 80.000
2. Financiële gevolgen van arbeidsconflicten	70%	€ 50.000
3. Instabiliteit in bekostiging	50%	€ 70.000
4. Onvolledige indexatie van bekostiging	70%	€ 50.000
5. Restrisico's	50%	€ 90.000
6. Uitvoeringsrisico in de bedrijfsvoering (vaste voet)	100%	€ 165.000
Totaal ingeschat vermogen ter afdekking van het risicoprofiel		€ 505.000

Tekort als gevolg van de teruglopende baten door de verevening

Tot en met het boekjaar 2023 kan het begrotingstekort worden aangevuld vanuit de bestemmingsreserve ondersteuning (zie bijlage I). Dit tekort ontstaat doordat de vereveningsbijdrage de komende jaren afneemt naar 0 euro (zie kader). Vanaf 2023 is de bestemmingsreserve uitgeput. Vanaf dit moment zullen er keuzes in de begroting gemaakt moeten worden om het tekort op te vangen. Dit zou gerealiseerd kunnen worden door bijvoorbeeld geen middelen meer te begroten voor scholing en/of projecten of door een lagere bijdrage basisondersteuning. Een en ander blijft wel afhankelijk van de leerlingenaantallen in het S(B)O. Mocht hier een grote toename plaatsvinden, dan kan het zo zijn dat er al eerder maatregelen moeten worden genomen ter voorkoming van een tekort. In eerste instantie zal hier het weerstandsvermogen voor worden aangewend. De leerlingenaantallen S(B)O zijn, zoals eerder vermeld, defensief begroot.

Verevening

Met passend onderwijs worden de middelen voor zware ondersteuning naar ratio van het aantal leerlingen over de samenwerkingsverbanden verdeeld. Op deze manier heeft ieder samenwerkingsverband relatief evenveel middelen voor extra ondersteuning. Dit is anders dan de situatie vóór de invoering van passend onderwijs, toen de middelen ongelijk verdeeld waren over het land. Deze verandering heet 'verevening'. Samenwerkingsverbanden groeien in vijf jaar tijd, tussen 2015 en 2020, naar het nieuwe budget toe. Bij het samenwerkingsverband IJssel | Berkel is er sprake van een negatieve verevening, Dit betekent dat de vereveningsbijdrage de komende jaren afneemt en vanaf 2020 stopt.

Deel 4

Samenwerking met kernpartners

In dit deel beschrijven we de samenwerking met kernpartners

Aan bod komen

- Doorgaande lijn vanuit voorschoolse periode.
- Doorgaande lijn naar voortgezet onderwijs.
- Samenwerking met gemeenten.

14. Doorgaande lijn vanuit voorschoolse periode

Juist voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften is een doorgaande lijn in de ondersteuning van kind en gezin van groot belang. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we deze doorgaande lijn realiseren. Dit vraagt onder meer om een effectieve overdracht van informatie over de ontwikkelingsmogelijkheden en ondersteuningsbehoeften van het kind. Van de voorschoolse voorziening naar de basisschool en vervolgens naar het voorgezet onderwijs.

Kinderen zonder extra ondersteuningsbehoeften

Voorschoolse voorzieningen - zoals peuterspeelzalen en kinderdagverblijven - beschikken vaak over belangrijke informatie over de ontwikkeling van een kind. Bij alle kinderen die de overstap maken naar een basisschool, vindt overdracht van informatie plaats. In de meeste gemeenten zijn hierover afspraken gemaakt met de scholen en werken de scholen met een standaardformulier.

Kinderen met extra ondersteuningsbehoeften

Kinderen met extra ondersteuningsbehoeften krijgen een 'warme overdracht'. Dit houdt in dat er een gesprek plaatsvindt tussen de voorschoolse voorziening en de leerkracht van de basisschool. Als het nodig is, vindt er ook een bespreking met het ondersteuningsteam plaats. Bijvoorbeeld als de voorschoolse voorziening en/of ouders zich zorgen maken over de overstap naar de basisschool. Het ondersteuningsteam kijkt samen met de ouders of de school een passende plek kan bieden en welke (extra) ondersteuning eventueel nodig is. Is het ondersteuningsteam van de school nog niet in beeld, dan kunnen de voorschoolse voorziening en/of de ouders rechtstreeks contact opnemen met het samenwerkingsverband.

Rechtstreekse instroom vanuit kinderdagcentra

Het samenwerkingsverband streeft naar een soepele overgang van de voorschoolse voorziening naar het primair onderwijs, zeker voor kinderen met extra of speciale ondersteuningsbehoeften.

- Voor kinderen met een ernstig meervoudige beperking geven we in principe een TLV SO af voor de gehele basisschoolperiode. Uiteraard na overleg met de ouders en de voorschoolse voorziening (meestal een kinderdagcentrum). Met deze verklaring kunnen ouders hun kind aanmelden bij het speciaal onderwijs.
- Wanneer voorschoolse voorzieningen vermoeden dat een kind op school extra ondersteuning nodig zal hebben, kunnen zij zich altijd melden bij het samenwerkingsverband. Ook als het gaat om kinderen jonger dan vier jaar. Een orthopedagoog van het samenwerkingsverband schuift aan bij een onderwijsadviesgesprek met ouders en de voorschoolse voorziening. Samen bekijken we of het kind een overstap naar het onderwijs kan maken, en wat de best passende plek is voor het kind. Ook vindt een gesprek plaats met de orthopedagoog of GZ-psycholoog van het samenwerkingsverband. Op basis van het onderwijsadviesgesprek kan extra of speciale ondersteuning worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband.
- Is een kind van vier jaar nog niet toe aan de overstap naar een schoolse setting? Dan bekijken we in overleg met betrokkenen of de periode op de voorschoolse voorziening te verlengen is.

15. Doorgaande lijn naar het VO

Voor de meeste kinderen verloopt de overstap van primair naar voortgezet onderwijs soepel. Maar voor kinderen met extra onderwijsbehoeften is een doorgaande lijn van groot belang. Met de samenwerkingsverbanden VO hebben we hierover afspraken gemaakt.

Afspraken over kinderen met extra ondersteuningsbehoeften

Voor leerlingen die binnen de basisschool extra ondersteuning krijgen, is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. In groep zeven, in de periode van januari tot en met maart, bespreekt het ondersteuningsteam van de basisschool deze leerlingen. Hierbij sluit een vertegenwoordiger aan van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs. De teamleden bespreken de onderwijsbehoeften en brengen in kaart welke route zij gaan volgen richting het voortgezet onderwijs. De afspraken worden vastgelegd. Op deze manier is het voor alle betrokken, inclusief de ouders, tijdig duidelijk welk traject wordt ingezet.

Leerlingen kunnen begeleiding krijgen om ze voor te bereiden op het voortgezet onderwijs.

Alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften krijgen een 'warme overdracht'.

16. Samenwerking met gemeenten

Een goede samenwerking tussen onderwijs en gemeenten is belangrijk: het draagt bij aan het gezond en veilig opgroeien van kinderen en het bieden van passende ondersteuning. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe deze samenwerking in de regio IJssel | Berkel vorm krijgt. De betrokken gemeenten zijn: Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen.

Gezamenlijke missie en visie

Een passende, gezonde en veilige speel-, leef- en leeromgeving voor elk kind. Dat is de gezamenlijke missie van gemeenten en samenwerkingsverband. Ons streven is dat elk kind zich optimaal kan ontwikkelen. Alleen door samen te werken, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, kunnen we deze missie waarmaken.

In onze samenwerking gaan we uit van de volgende kernwaarden:

- ouders zijn primair verantwoordelijk voor het opgroeien en opvoeden van hun kind(eren).
- we versterken het positieve opgroeien en opvoeden.
- we gaan uit van wat het kind en het gezin nodig hebben.
- we bieden lichte ondersteuning waar het kan, specialer als het nodig is.
- onze ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van kind en gezin.
- de ondersteuning wordt zoveel mogelijk dicht bij huis geboden, met zoveel mogelijk gebruik van het sociale netwerk.
- we zorgen ervoor dat kinderen zich in een doorgaande lijn kunnen ontwikkelen.
- er zijn geen thuiszitters.
- we zorgen voor samenhang in ondersteuning op school en thuis (één gezin, één plan, één casuscoördinator).

Gezamenlijke agenda

Om alle kinderen optimale ontwikkelkansen te bieden, hebben we een gezamenlijke agenda opgesteld. De thema's waar we in de periode 2018-2022 samen op in willen zetten zijn:

- Samenwerking onderwijs en jeugdhulp
- Onderwijs aan nieuwkomers
- Voorkomen van thuiszitters
- Dyslexie

In 2018 stellen we een gezamenlijke uitvoeringsagenda op, met daarin concrete doelen, activiteiten en resultaten op bovenstaande agendapunten. Zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau bespreken we de voortgang van de gezamenlijke (uitvoerings-)agenda, en komen we tot regionale of lokale afspraken. De inzet van het samenwerkingsverband is om schoolbesturen en scholen te ondersteunen in het versterken van de samenwerking met gemeenten en de voorzieningen die bijdragen aan een gezonde, veilige en optimale ontwikkeling van kinderen.

Samenwerking onderwijs en jeugdhulp

Samenwerkingsverband en gemeenten zetten zich in voor het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. We komen hiervoor het volgende overeen:

- Gemeenten zorgen voor de structurele inzet van een gezinscoach, of een andere (betrokken) vertegenwoordiger vanuit jeugdhulp, in elk ondersteuningsteam.
- Gemeenten en samenwerkingsverband onderzoeken op welke wijze de preventieve inzet van jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg op scholen (lokaal) versterkt kan worden. Met als doel dat we ondersteuningsbehoeften van kinderen tijdig signaleren en snel passende ondersteuning kunnen bieden.
- Het samenwerkingsverband wil graag met gemeenten de mogelijkheden verkennen voor het bieden van jeugdhulp aan kinderen op de eigen school en de aanwezigheid van een jeugdhulpverlener in de school voor kinderen die dat nodig hebben.
- Samenwerkingsverband en gemeenten zorgen ervoor dat een passend aanbod van onderwijs en zorg snel en effectief beschikbaar is.
 - Er is geen kind dat niet naar school kan omdat er geen passende onderwijsplek is.
 - Gemeenten kopen voldoende jeugdhulp in. Als een instelling geen plaats heeft, dan is het de taak van gemeenten om vanuit hun regierol zo snel mogelijk een passend alternatief of overbruggingshulp aan te bieden. Hiervoor is het van belang dat signalen van wachtlijsten met gemeenten worden gedeeld.
- Samenwerkingsverband en gemeenten zetten zich in voor het realiseren van samenhangende ondersteuning. In elk ondersteuningsteam spreken betrokkenen af wie de casuscoördinatie uitvoert.
- Samenwerkingsverband en gemeenten leveren een bijdrage aan het versterken van de samenwerking op operationeel niveau door het faciliteren en organiseren van bijeenkomsten voor professionals (lokaal). Voorbeeldthema's zijn: verduidelijken van rollen en taken, casuscoördinatie en voorkomen van thuiszitten. Dubbelingen in rollen willen we verminderen.
- Samenwerkingsverband en gemeenten zorgen samen voor meer duidelijkheid/ kaders over de mogelijkheden van zorg in onderwijs. Het gaat om de inzet van begeleiding, persoonlijke verzorging en zorg tijdens onderwijstijd. Ook willen we kijken naar collectieve financieringsmogelijkheden voor kinderen die onderwijs en zorg nodig hebben.
- Gemeenten nemen het verzoek van het samenwerkingsverband, voor het benoemen van concrete termijnen voor de verschillende processtappen (van aanvraag beschikking tot start uitvoering diagnostiek/behandeling door aanbieder en terugkoppeling naar school) mee bij de inkoop van de jeugdhulp.

Onderwijs aan nieuwkomers

Samenwerkingsverband, schoolbesturen en gemeenten maken zich sterk voor onderwijs aan nieuwkomers zodat ook zij alle kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving te kunnen deelnemen. In 2016 hebben we hiervoor het convenant Taalachakelklassen ondertekend. Het convenant loopt tot 2019. Betrokken partijen evalueren in 2018 het convenant en nemen op basis daarvan een besluit over het vervolg.

Voorkomen van thuiszitten

Als samenwerkingsverband en gemeenten verbinden we ons aan de landelijke ambitie dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Daarnaast hebben we de ambitie om het aantal kinderen met vrijstelling op grond van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet⁶ terug te brengen tot het aantal kinderen waarvoor werkelijk geen passende onderwijsplek beschikbaar is. Afspraken om deze doelen te realiseren hebben we vastgelegd in een thuiszitterspact. Het betreft onder meer afspraken over preventie, de registratie van verzuim en doorzettingsmacht. Samenwerkingsverband, schoolbesturen en gemeenten zetten samen zich in voor het uitvoeren van de gemaakte afspraken. Daarnaast monitoren we samen met leerplicht tweemaandelijks het aantal thuiszitters en het aantal kinderen met een vrijstelling.

Dyslexie

Het samenwerkingsverband en de gemeente Voorst hebben in 2017 een convenant ondertekend voor de inzet van het lees-interventieprogramma 'Bouw' op alle scholen in Voorst. De pilot loopt tot 2022. Samenwerkingsverband en gemeente Voorst evalueren de pilot en nemen op basis daarvan een besluit over het vervolg.

⁶ Kinderen die om psychische of lichamelijke redenen geen onderwijs kunnen volgen, komen op grond van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet in aanmerking voor een vrijstelling.

Deel 5

Bijlagen

Dit deel omvat de bijlagen van het ondersteuningsplan.

Het betreft:

- A. Deelnemende schoolbesturen
- B. Kengetallen SWV IJssel | Berkel
- C. Ondersteuningsroute
- D. Niveau van basisondersteuning
- E. Toelaatbaarheidscriteria SBO
- F. Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 3 ZMLK
- G. Toelaatbaarheidscriteria SO cluster LZK, LG & EMB
- H. Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 4
- I. Meerjarenbegroting 2018-2022
- J. Groeiregeling speciaal (basis)onderwijs

Bijlage A Deelnemende schoolbesturen

Naam bestuur	Bestuursnummer
Stichting Quo Vadis	23128
Stichting VCO Oost Nederland	24844
Stichting Keender	25351
Stichting Christelijk Basisonderwijs Lochem-Laren	27067
Stichting Vrije School Noord en Oost Nederland	28212
Stichting Zozijn Daniël de Brouwerschool	30605
Stichting De Onderwijsspecialisten	40631
Vereniging Interconfessioneel onderwijs Wichmond-Vierakker	40804
Stichting Delta	40812
Vereniging CorDeo Scholengroep	40945
Stichting Scholengroep GelderVeste	41011
Stichting IJsselgraaf	41371
Stichting OPONOA	41413
Stichting Archipel	41566
Stichting Poolster	42561
Stichting SKBG	42616
Stichting PCBO Voorst	45969
Stichting Katholiek Basisonderwijs Borculo	47659
Stichting Samenwerkende scholen Kranenburg e.o.	60686
Stichting Katholiek Primair Onderwijs Oost-Veluwe	76806
Stichting Vrijescholen Athena	77456
Stichting SOTOG	83189
Vereniging Protestants-Christelijk Onderwijs Eerbeek	84046
Vrijwillige deelname	
Stichting CSO Apeldoorn	72464

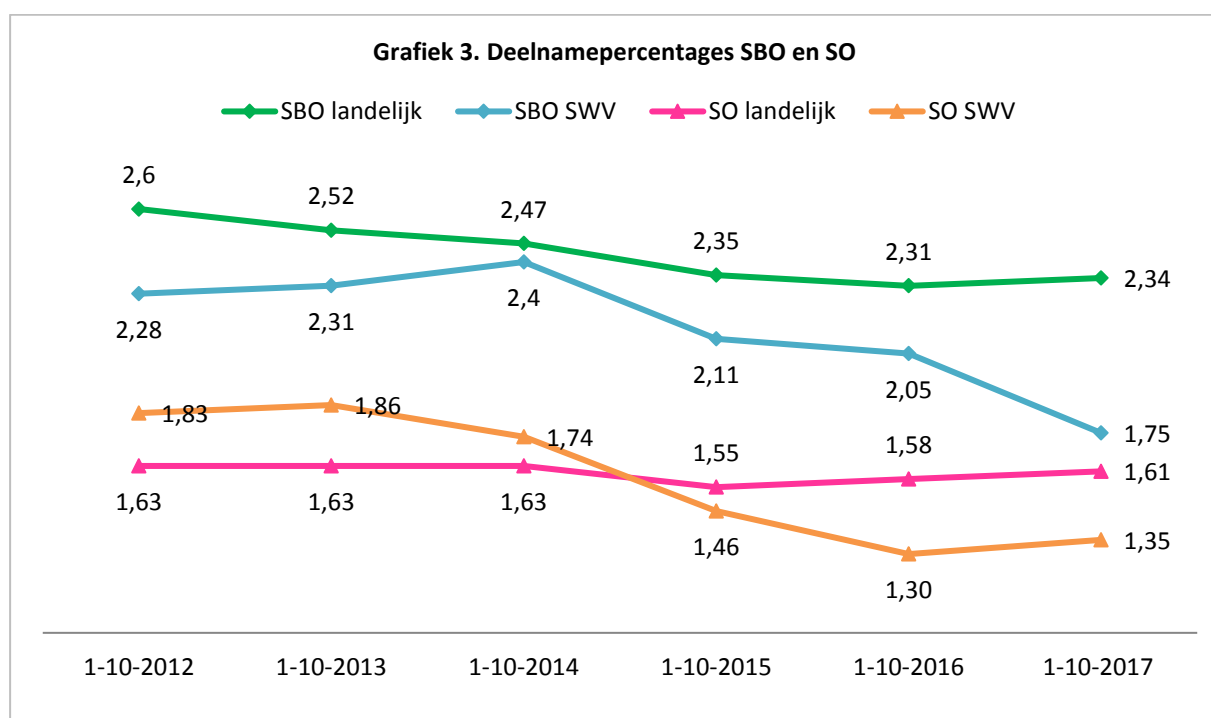
Bijlage B Kengetallen SWV IJssel | Berkel

Tabel 1. Aantal kinderen in bao en sbo

Aantal kinderen	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017 Prognose ⁷
BAO	16.187	15.732	15.164	14.753	14.495	14.109
SBO	378	372	373	318	304	252
Totaal (S)BAO	16.565	16.104	15.537	15.071	14.799	14.361

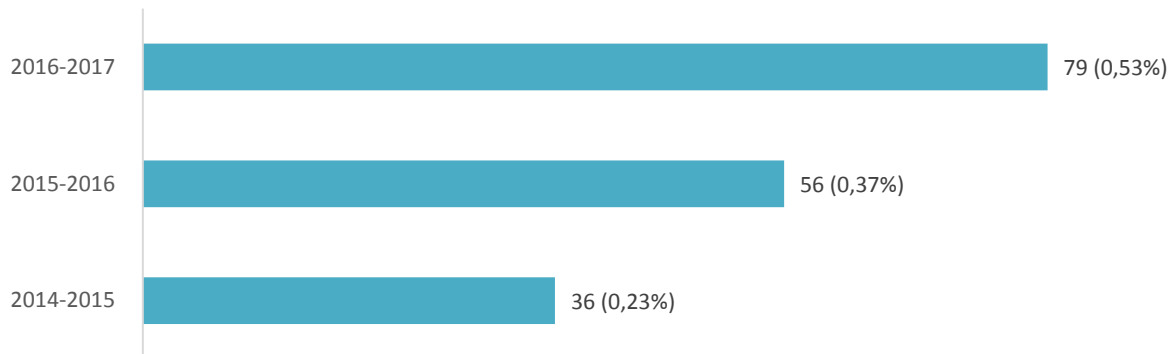
Tabel 2. Aantal kinderen in so

Aantal kinderen	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017
SO Laag	247	244	222	175	145	150
SO Midden	7	5	9	7	10	8
SO Hoog	49	50	40	38	37	36
Totaal SO	303	299	271	220	192	194

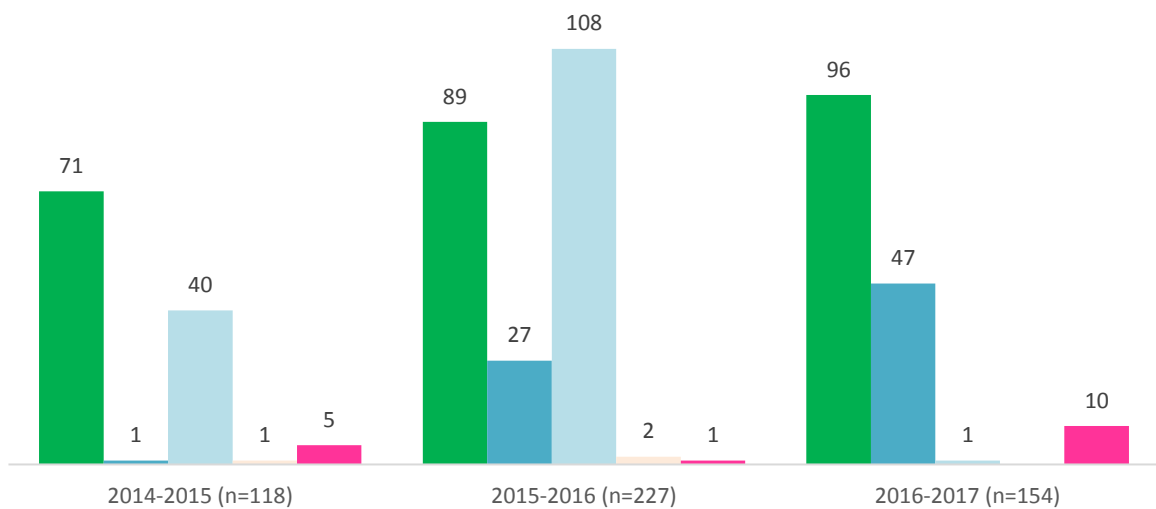
⁷ De prognose is gebaseerd op voorlopige aantallen uit de Kijkglazen van DUO (dd. 7 december 2017).

Grafiek 4. Totaal aantal toegekende arrangementen
(% van aantal kinderen in (s)bao)

Grafiek 5. Totaal aantal toegekende toelaatbaarheidsverklaringen

■ Nieuwe TLV
 ■ Verlenging TLV
 ■ Omzetting Cvl of PCL in TLV
■ Verwijzing van SO naar SBO
 ■ Verwijzing van SBO naar SO

Bijlage C Ondersteuningsroute

Voor de inzet van passende ondersteuning kennen we de volgende stappen:

0. Basisondersteuning bieden

Met passend onderwijs streven we naar een positieve en optimale ontwikkeling van alle kinderen. Ons samenwerkingsverband kent een hoog niveau van de basisondersteuning, waarbij scholen handelings- en opbrengstgericht werken. We faciliteren scholen in de basisondersteuning onder meer met de inzet van een onderwijscoach.

1. Signaleren van ondersteuningsbehoeften

Vanuit het handelingsgericht werken zijn leerkrachten sterk gericht op de ondersteuningsbehoeften van kinderen. Leerkrachten pakken deze signalen op door onder meer observatie, kind- en oudergesprekken en het analyseren van toetsen. Zij kijken hierbij zowel naar de situatie op school als thuis. En zij verkennen niet alleen belemmeringen, maar ook sterke kanten en mogelijkheden. Leerkrachten betrekken ouders als ervaringsdeskundige en hebben regelmatig contact met ouders over de ontwikkeling van het kind.

2. Collegiale consultatie

Leerkrachten bespreken de signalen met één of meerdere collega's, zoals de intern begeleider. Doel van deze stap is het begrijpen van de ondersteuningsbehoeften: wat heeft deze leerling, in deze groep, bij deze leerkracht, op deze school en van deze ouders nodig? Daarnaast gaat het om het krijgen van adviezen voor de aanpak: hoe verbeteren we de afstemming als het gaat om de behoeften van deze leerling? Het overleg geeft de leerkracht handvatten voor het bieden van lichte ondersteuning. Waar nodig vindt overleg plaats met de onderwijs- of gezinscoach.

3: Ondersteuningsteam

Blijkt dat de ondersteuningsvragen nog niet zijn beantwoord? Dan volgt een bespreking in het ondersteuningsteam. Zowel school, ouders als kernpartners kunnen een overleg van dit team aanvragen. Vaste deelnemers zijn: ouders, leerkracht, intern begeleider, onderwijscoach, en gezinscoach (of andere vertegenwoordiger vanuit jeugdhulp/gemeente). Samen met school en ouders stellen we de ondersteuningsbehoeften vast. We kijken daarbij naar het hele systeem. De bespreking verloopt handelingsgericht:

- Wat zijn de ondersteuningsbehoeften van het kind?
- Wat zijn de ondersteuningsbehoeften van ouders, leerkracht en andere betrokkenen?
- Welke concrete ondersteuning is er reeds geboden? En wat is het resultaat van de ingezette ondersteuning?
- Wat is het doel?
- Hoe wordt dat bereikt? Welke extra ondersteuning is daarvoor nodig?
- Wie doet wat wanneer?
 - Wat zijn de ondersteuningsmogelijkheden van de school en het schoolbestuur?
 - Welke extra ondersteuning is aanvullend vanuit het samenwerkingsverband nodig?
 - Welke ondersteuning is eventueel vanuit de gemeente/jeugdhulp nodig?
- Wat wordt wanneer en hoe geëvalueerd?

4. Aanvraag van extra ondersteuning

De extra ondersteuning aan kinderen kan op verschillende manieren worden geboden, en kan variëren van licht en tijdelijk tot intensieve en langdurende ondersteuning. De aanvraag van extra ondersteuning wordt voorbereid door het ondersteuningsteam op school. Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, is een ontwikkelingsperspectief verplicht. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief.

Voor sommige kinderen is een (tijdelijke) lesplaats in het speciaal (basis)onderwijs de meest passende plek.

Voor plaatsing op een speciale school is een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband nodig.

Ook deze aanvraag verloopt via het ondersteuningsteam op school.

5. Bieden van extra ondersteuning

De extra ondersteuning wordt geboden waar dat nodig is: in het primaire schoolproces. Expertise komt zo de school in. Hiervan profiteren het schoolteam en andere kinderen in de klas.

6. Volgen en evalueren

De door het ondersteuningsteam aangewezen casuscoördinator houdt, samen met betrokkenen, zicht op de voortgang van de ondersteuning. Ook informeert hij regelmatig alle betrokkenen. Minimaal eenmaal per jaar evalueert de school het ontwikkelingsperspectief met de ouders.

Bijlage D Niveau van basisondersteuning

A. Handelings- en opbrengstgericht werken in de school

Met passend onderwijs streven we naar een positieve en optimale ontwikkeling van alle kinderen. Naast een positief schoolklimaat en een goede kwaliteit van het onderwijs zetten we in op handelings- en opbrengstgericht werken op alle niveaus in de school. Dit betekent onder meer dat we denken, praten en werken in mogelijkheden en oplossingen voor kinderen met ondersteuningsbehoeften. We betrekken ouders als partner en ervaringsdeskundige bij de ontwikkeling van hun kind en stimuleren een ononderbroken ontwikkelingsproces van kinderen. Verder zetten we in op sterke doelgerichtheid en een heldere werkwijze. Hierbij werken we volgens de ondersteuningsroute die is vastgesteld door het samenwerkingsverband.

Standaard 1. Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige schoolomgeving

- A. De school heeft een positief schoolklimaat waar kinderen, ouders, teamleden en externe partners zich welkom voelen.
- B. De kinderen voelen zich aantoonbaar veilig op school (Inspectie 4.2).
- C. De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van kinderen en personeel én in de incidenten die zich voordoen op het gebied van sociale veiligheid op de school (Inspectie 4.4).
- D. De school heeft een veiligheidsbeleid dat is gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school (Inspectie 4.5).
- E. Het personeel van de school zorgt ervoor dat de kinderen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan (Inspectie 4.7).

Standaard 2. De school voert een helder beleid op het gebied van leerlingondersteuning

- A. De school kent en volgt de ondersteuningsroute.
- B. De school beschikt over de volgende beleidsstukken/protocollen en past deze toe:
 - I. Ouderbeleid
 - II. Verzuimbeleid
 - III. Klachtenprotocol
 - IV. Pestprotocol
 - V. Protocol voor medische handelingen
 - VI. Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling
 - VII. Veiligheidsplan.
- C. De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld na overleg met het team.
- D. De school heeft haar ondersteuningsprofiel ter advies voorgelegd aan de MR.
- E. Het ondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids.
- F. Het ondersteuningsprofiel wordt jaarlijks besproken met het team en de MR.

Standaard 3. De school werkt handelingsgericht

- A. Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de kinderen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam.
- B. Alle teamleden communiceren transparant naar collega's, kinderen en ouders over wat er rondom het kind gebeurt. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt;
- C. Alle teamleden werken en leren in teamverband aan hun handelingsgerichte vaardigheden.
- D. Schoolbesturen ondersteunen handelings- en opbrengstgericht werken en stimuleren hun scholen hierin.

Standaard 4. De school werkt opbrengstgericht

- A. De school kan aangeven waarvoor het de ondersteuningsmiddelen inzet.
- B. De school evalueert jaarlijks de inzet en opbrengst van de ondersteuning aan kinderen.
- C. De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie (Inspectie 9.1).
- D. De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen (Inspectie 9.2).

- E. De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces (Inspectie 9.3).
- F. De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten (Inspectie 9.4).
- G. De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces (Inspectie 9.5).
- H. De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit (Inspectie 9.6).

Standaard 5. De school draagt leerlingen zorgvuldig over

- A. Voor elke (tussentijdse) aanmelding vindt een gesprek plaats met ouders en eventueel het kind. Wederzijdse verwachtingen en rollen worden gedeeld.
- B. Bij alle kinderen vindt overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school. Deze overdracht vindt ook plaats bij de overgang naar een andere school.
- C. Bij kinderen met extra ondersteuningsbehoeften vindt de overdracht plaats via een gesprek. Dit geldt zowel voor de overdracht van de voorschoolse voorziening als bij de overgang naar een andere school.
- D. Bij alle kinderen binnen de school vindt de overdracht plaats via een gesprek. Dit geldt bij de overgang naar een volgende groep of een andere leerkracht.
- E. De school betreft de ouders actief bij de schoolkeuze en overgang naar een andere school. Ouders ontvangen een (digitale) kopie van het onderwijskundig rapport en het leerlingdossier.

B. Preventieve ondersteuning in de groep

Met passend onderwijs willen we sterk inzetten op preventie. Dit doen we door onderwijsbehoeften tijdig te signaleren en daadwerkelijk samen te werken met kinderen en ouders. Ouders zien we als ervaringsdeskundigen en partner. Hun ervaringen, vragen en verwachtingen nemen we serieus.

Standaard 6. De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen

- A. Leerkrachten verkennen en benoemen de sterke kanten, interesses en onderwijsbehoeften van kinderen. Dit doen zij onder meer door observatie, kind- en oudergesprekken en het analyseren van toetsen.
- B. Leerkrachten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof. Zo kunnen zij de onderwijsbehoeften begrijpen en de lessen hierop afstemmen.
- C. Leerkrachten signaleren opvoed- en opgroeibehoeften van kinderen en ondernemen de nodige stappen.
- D. De school registreert en analyseert verzuim van kinderen.
- E. De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen (Inspectie 7.1).
- F. De leerkrachten volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen (Inspectie 7.2).

Standaard 7. Ouders (en leerlingen) zijn nauw betrokken bij de school en ondersteuning

- A. De school betreft ouders als ervaringsdeskundige en partner bij de ontwikkeling van hun kind.
- B. Leerkrachten zijn dagelijks beschikbaar voor kortdurende contactmomenten met ouders. Binnen een week is een gesprek mogelijk.
- C. Leerkrachten en ouders informeren elkaar tijdig en regelmatig (minimaal drie keer per jaar) over de ontwikkeling van het kind.
- D. Als het gaat om de ontwikkeling van het kind, komen in oudergesprekken ervaringen, vragen en verwachtingen van ouders aan bod.
- E. Leerkrachten betrekken kinderen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van kinderen.
- F. De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt (Inspectie 4.1).

Standaard 8. Leerkrachten stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen kinderen

- A. Leerkrachten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op kinderen, ouders en collega's.
- B. Leerkrachten en andere betrokkenen op school zijn zich bewust van de grote invloed die zij hebben op de ontwikkeling van de kinderen (rolmodel).
- C. Leerkrachten maken gebruik van collegiale consultatie, zoals intervisie of kijkmomenten in de klas.
- D. Leerkrachten hebben kennis van leerlijnen en passen deze toe. Hierbij gaat het minimaal om de vakken technisch lezen, spellen, begrijpend lezen en rekenen.
- E. Leerkrachten werken tenminste met een (groeps)plan voor rekenen en taal. Hierin beschrijven ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepjes en mogelijk een individuele leerling.
- F. Leerkrachten benoemen hoge, reële en SMART-doelen⁸ voor de lange en de korte termijn: het einde van het einde schooljaar en tussendoelen. Zij bespreken en evalueren deze doelen met kinderen, ouders en collega's.
- G. Op school zijn flexibele werkplekken voor kinderen beschikbaar. Hier kunnen zij individueel of in subgroepen werken.
- H. Leerkrachten maken gebruik van ICT om de les af te stemmen op verschillen in ontwikkeling tussen de kinderen.
- I. De leerkrachten geven duidelijke uitleg van de leerstof (Inspectie 5.1).
- J. De leerkrachten zorgen voor een taakgerichte werksfeer (Inspectie 5.2).
- K. De kinderen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten (Inspectie 5.3).
- L. De leerkrachten stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de kinderen (Inspectie 6.1).
- M. De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de kinderen (Inspectie 6.2).
- N. De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de kinderen (Inspectie 6.3).
- O. De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de kinderen (Inspectie 6.4).

C. Lichte ondersteuning in de groep

Onderstaande standaarden en indicatoren hebben betrekking op de lichte ondersteuning van kinderen in de groep. De onderwijsbehoeften van het kind staan hierbij centraal: wat heeft dit kind, van deze ouders, in deze groep, bij deze leerkracht, op deze school de komende periode nodig om een bepaald doel te behalen? De onderwijsbehoeften bieden aanknopingspunten voor het handelen van de leerkracht, de samenwerking met ouders en de inrichting van de leeromgeving.

Standaard 9. De school beschikt over kennis en vaardigheden op het gebied van (lichte) onderwijsondersteuning

- A. Alle leerkrachten hebben basiskennis en vaardigheden op het gebied van (lichte) leer- en ontwikkelingsbehoeften. Onder meer als het gaat om taal-, lees- en rekenvragen (zoals dyslexie en dyscalculie) en kinderen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
- B. Alle leerkrachten hebben basiskennis en vaardigheden op het gebied van (lichte) sociaal-emotionele en gedragsondersteuning. Onder meer als het gaat om stil en teruggetrokken gedrag (zoals ASS), faalangst, druk en impulsief gedrag (zoals ADHD), zelfvertrouwen, weerbaarheid en pesten.
- C. Binnen het team zijn specifieke kennis en vaardigheden aanwezig over leer- en ontwikkelingsondersteuning. Onder meer op het gebied van taal-, lees- en rekenvragen (zoals dyslexie en dyscalculie) en kinderen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
- D. Binnen het team zijn specifieke kennis en vaardigheden aanwezig over sociaal-emotionele en gedragsondersteuning. Onder meer als het gaat om stil en teruggetrokken gedrag (zoals ASS), faalangst, druk en impulsief gedrag (zoals ADHD), zelfvertrouwen, weerbaarheid en pesten.
- E. Binnen het team zijn kennis en vaardigheden aanwezig over fysieke, medische ondersteuning. Onder meer op het gebied van de sensomotorische ontwikkeling van kinderen.

⁸ SMART staat voor Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

Standaard 10. Leerkrachten zijn in staat om lichte onderwijsondersteuning te bieden in de groep

- A. Leerkrachten werken vanuit onderwijsbehoeften.
- B. De school heeft een aanbod voor kinderen met dyslexie en werkt volgens het dyslexie-protocol.
- C. De school heeft een aanbod voor kinderen met dyscalculie en werkt volgens het dyscalculie-protocol.
- D. De school heeft een aanbod voor kinderen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
- E. Leerkrachten praten drie keer per jaar met een deskundige binnen school. Hierbij gaat het om vragen over het ondersteunen van groepen en individuele kinderen.
- F. Leerkrachten stellen (incidenteel) een individueel handelingsplan op, als een kind speciale ondersteuning nodig heeft die zich niet laat specificeren in een groepsplan. Ouders en eventueel kinderen zijn betrokken bij het opstellen en evalueren van dit plan.
- G. Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden (Inspectie 1.4).
- H. De school signaleert vroegtijdig welke kinderen zorg nodig hebben (Inspectie 8.1).
- I. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgkinderen (Inspectie 8.2).
- J. De school voert de zorg planmatig uit (Inspectie 8.3).
- K. De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg (Inspectie 8.4).

Standaard 11. Voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, stelt de school een ontwikkelingsperspectief op

- A. Voor een leerling die meer ondersteuning nodig heeft dan de basisondersteuning, stelt de school in overleg met ouders een ontwikkelingsperspectief vast.
- B. De school stelt in overleg met ouders een ontwikkelingsperspectief vast voor kinderen binnen de basisondersteuning als dat gezien de leer- en/of gedragsontwikkeling wenselijk is (waaronder kinderen binnen de basisondersteuning met een eigen leerlijn voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en/of rekenen).
- C. De ontwikkelingsperspectiefplannen voldoen aan de wettelijke criteria. Ook omvatten deze in elk geval een omschrijving van de te verwachten uitstroombestemming, de onderbouwing hiervan en de te bieden ondersteuning.
- D. De school evalueert het ontwikkelingsperspectiefplan tenminste een keer per schooljaar met de ouders.

D. Speciale ondersteuning in samenwerking met externe partners

Deze standaarden en indicatoren hebben betrekking op de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt in samenwerking met partners. Het doel van deze samenwerking met partners: kinderen en hun ouders krijgen tijdig passende en samenhangende ondersteuning bij het leren, opvoeden en opgroeien (één kind, één gezin, één plan). Binnen de ondersteuningsroute heeft elke school een efficiënt en snel opererend ondersteuningsteam. De school coördineert dit team en neemt de voorzittersrol op zich. In de basis beschikt ieder ondersteuningsteam over een onderwijscoach en een gezinscoach (vanuit jeugdhulp). Het samenwerkingsverband zorgt (in overleg met gemeenten) dat de benodigde expertise voldoende in de ondersteuningsteams aanwezig kan zijn. Ook faciliteert het samenwerkingsverband scholen in de basisondersteuning. Dit doen we door specifieke expertise beschikbaar te stellen waar dat nodig is.

Standaard 12. De school werkt samen met relevante partners in en om de school

- A. De school weet waar informatie en advies rondom opvoeden en opgroeien beschikbaar is en maakt hier waar nodig gebruik van.
- B. De school weet welke expertise op andere scholen binnen het samenwerkingsverband beschikbaar is en maakt hier waar nodig gebruik van.
- C. De school meldt verzuim van kinderen conform regionale afspraken bij de leerplichtambtenaar.
- D. Als de school langdurig of frequent ziekteverzuim signaleert, voert deze altijd een gesprek met ouders. Indien nodig, volgt bespreking in het ondersteuningsteam.
- E. De school verwijst in haar schoolgids en website tenminste naar:

- I. Het samenwerkingsverband IJssel | Berkel.
 - II. De samenwerking met jeugdhulppartners (zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin).
 - III. De verwijzindex.
- F. De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden (Inspectie 8.5).

Standaard 13. De school heeft een effectief ondersteuningsteam

- A. Voordat op school extra ondersteuning wordt ingezet, moet het kind eerst zijn besproken in het ondersteuningsteam. De school zorgt hiervoor.
- B. Elke school heeft een ondersteuningsteam. In het ondersteuningsteam nemen naast ouders en IB'er, minimaal een onderwijscoach (vanuit SWV) en gezinscoach (vanuit jeugdhulp) deel.
- C. Het ondersteuningsteam komt minimaal drie keer per schooljaar bijeen.
- D. Leerkrachten en andere aanmelders weten goed waarvoor zij bij het ondersteuningsteam terecht kunnen.
- E. De school betreft de ouders altijd actief bij een aanmelding; ouders krijgen vooraf informatie over wat het ondersteuningsteam is en kan doen.
- F. Ouders zijn aanwezig bij de bespreking van hun kind in het ondersteuningsteam.
- G. In het ondersteuningsteam zijn op afroep relevante partners aanwezig.
- H. Bij elke casus staan de ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van kind, ouders en school centraal.
- I. De voorzitter werkt per casus volgens een vast systeem: verkenning – analyse - oplossingsrichtingen - plan van aanpak - evaluatie.
- J. Bij elke casus bepaalt het ondersteuningsteam of registratie in de Verwijsindex nodig is.
- K. Bij elke casus bepaalt het ondersteuningsteam wie als casusverantwoordelijke optreedt.
- L. Kind, ouders en school krijgen de afgesproken ondersteuning volgens planning.
- M. De casusverantwoordelijke houdt actief zicht op de voortgang en afstemming van de ondersteuning aan kind, ouders en school.
- N. Elke casus wordt afgesloten met een evaluatie. Bij die evaluatie zijn ouders betrokken.
- O. Er wordt een dossier aangelegd volgens de wettelijke regels. Ouders hebben inzage in het dossier.
- P. Het ondersteuningsteam levert jaarlijks een rapportage met kengetallen en procesinformatie, om zich te verantwoorden aan de schoolleiding, het samenwerkingsverband en de gemeente.
- Q. De lijn van het ondersteuningsteam naar gespecialiseerde voorzieningen is voor de school helder en effectief.

Bijlage E Toelaatbaarheidscriteria SBO

Er is sprake van specifieke onderwijsbehoeften met betrekking tot werkhouding, sociaal-emotionele ontwikkeling/gedrag en cognitie.

Algemeen

Bij het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal basisonderwijs is het volgende punt doorslaggevend: de huidige basisschool of een andere basisschool binnen het samenwerkingsverband kan niet voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind. Ook niet met inzet van specifieke arrangementen.

De specifieke onderwijsbehoeften liggen hoofdzakelijk op het gebied van werkhouding, sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag en/of een cognitieve beperking. In veel gevallen is er sprake van een combinatie hiervan.

Werkhouding

- Er is sprake van een onvoldoende bij de leeftijd passende taakhouding en zelfstandigheid. Het kind komt (bijna) alleen tot werken bij 1-op-1 begeleiding en/of bekende, eenvoudige leertaken.

Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag op school

- Uit observaties van de leerkracht, intern begeleider en extern deskundige (vanuit het ondersteuningsteam, maar mogelijk ook vanuit de jeugdhulpverlening) blijkt dat het kind zich niet leeftijdsadequaat ontwikkelt op sociaal-emotioneel of gedragsgebied. Er is bijvoorbeeld sprake van (faal)angst, onvoldoende impulscontrole of problemen met de emotieregulatie. Maar het kan ook gaan om onvermogen in sociale situaties, onvermogen in het aangaan van vertrouwensrelaties met volwassenen, somberheid of een gebrek aan zelfvertrouwen.
- In uitzonderlijke gevallen is er sprake van gedragsproblemen thuis die op school niet zijn gesignaleerd.
- Sociaal-emotionele en/of gedragsproblemen op school en/of thuis zijn door een orthopedagoog vanuit het samenwerkingsverband beoordeeld - op basis van eigen onderzoek of dat van een extern deskundige.

Cognitie

- De verwachting is dat het kind voor meerdere vakken een eigen leerlijn volgt, met hierbij passende instructie en verwerking.
- Gaat het om kinderen met een IQ tussen de 55-70? Dan geldt dat zij voldoende zelfredzaam en voldoende leerbaar en weerbaar moeten zijn voor het onderwijsaanbod in de specifieke setting van de speciale basisschool. Zij moeten aansluiting kunnen vinden bij groepsgenoten.
- Bij kinderen met een gemiddelde intelligentie geldt dat er sprake moet zijn van complexe (specifieke) leerproblemen, in combinatie met emotionele problemen.

Algemene onderwijsbehoeften op basis van kindkenmerken

Het kind heeft bij meerdere vakken het volgende nodig:

- eisen en verwachtingen die zijn aangepast aan het tempo en niveau van de leerling - als het gaat om de leerontwikkeling.
- opdrachten die aansluiten bij het niveau van het kind, zodat het succeservaringen op kan doen en voldoende uitgedaagd wordt. Hierbij maakt de leerkracht gebruik van visuele en auditieve ondersteuning.
- activiteiten waarmee de leerling geleerde vaardigheden zelfstandig kan herhalen en automatiseren, en waarbij hij direct feedback krijgt (van de leerkracht of met behulp van zelfcorrigerend materiaal).
- verlengde instructie en pre-teaching.
- meer denk- en verwerkingstijd.
- kleine leerstofstappen, korte taken en veelvuldige directe feedback.
- specifieke instructie en ruime oefengelegenheid om zich didactische, sociale en persoonlijke vaardigheden eigen te maken.
- een responsieve leerkracht die voorspelbaar is in gedrag, houding en activiteiten aanbod.

Samenvatting

Er is sprake van:

- **leerachterstanden:**
De leervorderingen vertonen een aanmerkelijke achterstand ten opzichte van klasgenoten bij alle elementaire schoolse vaardigheden en/of in relatie tot de eigen intellectuele capaciteiten *en/of*
- **pedagogische en didactische beperkingen:**
het kind heeft een onderwijsbehoefte die binnen de basisondersteuning niet voldoende te beantwoorden is. Ook niet met inzet van extra ondersteuning of ingezette arrangementen *en/of*
- **reactief gedrag van de leerling:**
het kind heeft aanzienlijke reactieve emotionele problemen doordat hij het idee heeft tekort te schieten. Deze gevoelens uiten zich in een negatief zelfbeeld, een negatieve competentiebeleving ten aanzien van het leren (duidelijk last van de problemen) en een negatief gevoel van welbevinden

waarbij:

- de reguliere basisschool niet voldoende aan de onderwijsbehoeften van het kind kan voldoen.
- de inzet van extra ondersteuning niet heeft geleid - of niet leidt - tot een positieve ontwikkeling ten aanzien van bovenstaande.
- het kind niet de specifieke omgeving van het speciaal onderwijs nodig heeft, maar past binnen het aanbod van de speciale basisschool.

Ten slotte

De criteria zijn nevenschikkend: geen van de criteria is op zichzelf doorslaggevend; ze worden in samenhang bekeken. Het is vaak de onderlinge interactie van zowel kindgebonden als niet-kindgebonden factoren die de perspectieven voor het kind bepalen. Hierbij spelen ook beschermende factoren een rol die invloed hebben op het oordeel.

Bijlage F Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 3: zeer moeilijk lerende kinderen

- Speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen (SO categorie 1).
- Er is sprake van zeer specifieke onderwijsbehoeften met betrekking tot cognitie, zelfredzaamheid en/of reactieve problemen in het sociaal-emotionele gebied.

Algemeen

Gaat het om het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen? Dan is het volgende punt doorslaggevend: de huidige basisschool of een andere basisschool binnen het samenwerkingsverband kan niet voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind. Ook een speciale school voor basisonderwijs niet. Er is zeer specifieke expertise en een specifiek schoolklimaat noodzakelijk om het kind te kunnen bieden wat hij nodig heeft.

Cognitie:

- uit individueel afgenomen psychodiagnostisch onderzoek blijkt dat er sprake is van een cognitieve beperking, al dan niet met bijkomende stoornissen.
- bij een IQ < 55: het kind heeft voortdurend de begeleiding en ondersteuning van de leerkracht nodig bij het volledige schoolprogramma.
- bij een IQ 55-70, in combinatie met een beperking in de onderwijsparticipatie, die blijkt uit leer-/ontwikkelingsachterstand of het ontbreken van algemene leervoorwaarden en een zeer geringe sociale redzaamheid. Dit betekent dat de onderwijsbehoefte bestaat uit voortdurende ondersteuning bij het uitvoeren van (leer)taken.
- het kind heeft de voortdurende ondersteuning van de leerkracht nodig om geleerde vaardigheden toe te kunnen passen in een andere, c.q. nieuwe situatie.
- syndroom van Down: medische verklaring én een individueel psychodiagnostisch onderzoek, waarbij boven- en onderstaande criteria gelden.

Sociale redzaamheid:

Om het niveau van de sociale zelfredzaamheid te bepalen, wordt gebruik gemaakt van de Schaal Sociale Redzaamheid (SRZ)⁹ of de Vineland Screener¹⁰.

- In vergelijking met leeftijdgenoten vertoont het kind een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van algemene dagelijkse levensverrichtingen. Zoals bij het zichzelf kunnen aan- en uitkleden, zindelijkheid, eten met mes en vork, de tafel dekken en het bed opmaken.
- Het kind vertoont in vergelijking met leeftijdgenoten een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van de communicatie. Zoals bij het verstaanbaar kunnen praten in zinnen, vragen beantwoorden, contact zoeken en onderhouden en een boodschap kunnen overbrengen.
- Het kind vertoont in vergelijking met leeftijdgenoten een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van taak- en werkhouding. Denk aan een taakgerichtheid, de aandacht richten en vasthouden, langere tijd aan een opdracht kunnen werken, werk afmaken zonder ondersteuning, hulp vragen en samen kunnen werken.
- Het kind vertoont in vergelijking met leeftijdgenoten een (zeer) zwakke zelfredzaamheid ten aanzien van sociaal functioneren. Zoals gerichtheid op contact maken, zich staande houden in een sociale situatie, het omgaan met conflicten, het inschatten van sociale situaties en oorzaak-gevolgrelaties.

⁹ Vanaf vier jaar met een lichte tot matige verstandelijke beperking

¹⁰ Bedoeld voor zeer jonge kinderen (< 6 jaar) en mensen met een verstandelijke beperking en een ontwikkelingsleeftijd < 6 jaar.

Reactieve problemen/sociaal-emotioneel

- Het kind heeft meerdere keren per week voorbereiding nodig op het speelkwartier: met wie ga je spelen, wat ga je doen?
- Het kind heeft meer dan gemiddeld positieve feedback nodig.
- Het kind heeft meer dan gemiddeld communicatie nodig tussen school en ouders over de beleving op school.
- De leerkracht moet meer dan gemiddeld zijn best doen om contact te krijgen met de leerling.
- Het kind heeft langdurig last van gevoelens van somberheid, lusteloosheid, (sociale) angst en onzekerheid. Deze gevoelens zijn in de huidige onderwijssetting niet positief te beïnvloeden.
- Het kind zit een langere periode thuis, omdat het niet kan meedraaien op de huidige school.

Algemene onderwijsbehoeften op basis van bovengenoemde kindkenmerken

- Het kind is aangewezen op een specifiek lesaanbod en aanspreekniveau, dat is afgestemd op zijn beperkte verstandelijke vermogens.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die het kind aanspreekt op zijn cognitieve mogelijkheden (kunnen) en rekening houdt met zijn emotionele niveau (aankunnen), met een bijpassende begeleidingsstijl.
- Het kind heeft een zeer prikkelarme en rustige leeromgeving nodig.
- Het kind heeft een directe instructie nodig, in zeer kleine stappen, met een vast stappenplan en met zeer veel voortdurende en blijvende herhaling.
- De leerkracht functioneert als model en geeft altijd les volgens het model voordoen, samendoen, zelf doen.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die standaard visuele ondersteuning biedt in de vorm van gebaren, verwijzers, foto's en pictogrammen.
- Het kind heeft een aanpak nodig waarbij het nieuwe vaardigheden aanleert vanuit concrete ervaring. Ook moet deze aanpak aansluiten bij de belevingswereld van de leerling.
- Het kind heeft opdrachten nodig waarin één enkele vaardigheid wordt geoefend, ondersteund met een visueel eindvoorbeeld en waarbij het kind gebruik maakt van concrete materialen.
- Het kind heeft activiteiten nodig die structuur bieden, met een stap-voor-stap-plan en die zelfcorrigerend zijn met directe feedback.
- Het kind heeft een zeer geduldige en empathische leerkracht nodig die hem de tijd geeft om informatie te verwerken en hem belooft voor zijn inzet.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die de leerstof in hoeveelheid beperkt en structureert.
- Het kind heeft altijd voor- en verlengde instructie nodig.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die voortdurend van buitenaf ordening en structuur aanbiedt in taken, ruimte en tijd.
- Het kind heeft met regelmaat therapie nodig voor voldoende ontwikkeling. Te denken valt aan orthopedagogische begeleiding, fysiotherapie, ergotherapie of logopedie. En/of DTT (Discrete Trial Training), speltherapie en PMT (psychomotorische therapie).

Samenvatting

Er is sprake van:

- **leerachterstanden:**
het kind heeft aanzienlijke en brede leerachterstanden als gevolg van (ernstige) cognitieve beperkingen, al dan niet met bijkomende stoornissen
en/of
- **zeer geringe sociale redzaamheid:**
het kind heeft een zeer geringe sociale redzaamheid, waardoor het op school wordt belemmerd in het leren en sociaal functioneren. Deze sociale redzaamheid kan in ernst en aard verschillen
en/of
- **intensieve sociaal-emotionele problematiek:**
het kind heeft een zodanige sociaal-emotionele hulpvraag, dat de school langdurig en intensief ondersteuning en training moet aanbieden

waarbij:

- de reguliere basisschool én de school voor speciaal basisonderwijs niet voldoende kunnen inspelen op de onderwijsbehoeften van het kind;
- de inzet van extra ondersteuning niet heeft geleid - of niet leidt - tot een positieve ontwikkeling ten aanzien van bovenstaande;
- het kind de specifieke omgeving van het speciaal onderwijs nodig heeft.

Ten slotte

De criteria zijn nevenschikkend: geen van de criteria is op zichzelf doorslaggevend; ze worden in samenhang bekeken. Het is vaak de onderlinge interactie van zowel kindgebonden als niet-kindgebonden factoren die de perspectieven voor het kind bepalen. Hierbij spelen ook beschermende factoren een rol die invloed hebben op het oordeel.

Bijlage G Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 3: langdurig zieke kinderen, kinderen met een ernstige (senso-) motorische beperking en kinderen met een meervoudige beperking

Speciaal onderwijs voor:

- langdurig zieke kinderen (SO categorie 1);
- kinderen met een ernstige (senso-) motorische beperking (SO categorie 2) ;
- kinderen met een (ernstig) meervoudige beperking (cognitief en lichamelijk, SO categorie 3).

Er is sprake van zeer specifieke onderwijsbehoeften met betrekking tot cognitie, sociale redzaamheid, reactieve problemen in het sociaal-emotionele gebied, motoriek, revalidatie en medische verzorging.

Algemeen

Bij het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring tot het speciaal onderwijs is het volgende punt doorslaggevend: de constatering dat de huidige basisschool of een andere basisschool binnen het samenwerkingsverband niet kan voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind. Dit geldt ook voor de speciale school voor basisonderwijs. Er is zeer specifieke expertise en een specifieke schoolomgeving noodzakelijk om het kind te kunnen bieden wat het nodig heeft.

Algemene onderwijsbehoeften op basis van kindkenmerken

- Het kind heeft een gediagnosticeerd ziektebeeld of een lichamelijke beperking.
- Het kind heeft een verstandelijke beperking, al dan niet met een bijkomende stoornis en een lichamelijke beperking.
- Uit individueel afgenomen psychodiagnostisch onderzoek blijkt dat er sprake is van een cognitieve beperking, al dan niet met bijkomende stoornissen waaronder visuele en auditieve beperkingen.
- Het kind is afhankelijk van gespecialiseerde (medische) zorg, continu of meerdere keren per dag (ook onder schooltijd).
- Het kind heeft een aangepaste leeromgeving nodig wat betreft ruimte, bed, verschoningsruimte, hygiëne, veiligheid en/of medicatiegebruik.
- Het kind maakt gebruik van (technische) aanpassingen. Zonder deze aanpassingen is het volgen van onderwijs niet mogelijk.
- Het kind heeft met grote frequentie therapie nodig voor voldoende ontwikkeling. Te denken valt aan fysiotherapie, ergotherapie of logopedie.
- Het kind is onvoldoende zelfredzaam en is hierbij afhankelijk van volwassenen. Bijvoorbeeld op het gebied van:
 - fysieke ondersteuning: hulp bij de dagelijkse verzorging;
 - educatieve ondersteuning: hulp bij organisatie- en planningsvaardigheden, als gevolg van ziekte/lichamelijke beperking;
 - medische ondersteuning met betrekking tot het toedienen van medicatie, sondevoeding, verzorging Mic-Key button, katheterisatie e.d.

Aanvullende onderwijsbehoeften op basis van cognitieve kindkenmerken

- Het kind is aangewezen op een specifiek lesaanbod en aanspreekniveau, afgestemd op zijn beperkte verstandelijke vermogens.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die het kind aanspreekt op zijn cognitieve mogelijkheden (kunnen) en rekening houdt met zijn emotionele niveau (aankunnen en handicapbeleving), met een hierbij passende begeleidingsstijl.
- Het kind heeft een gestructureerde leeromgeving nodig.
- Het kind heeft een directe instructie nodig in zeer kleine stappen, met een vast stappenplan en met zeer veel voortdurende en blijvende herhaling.
- De leerkracht functioneert als model en geeft altijd les volgens het model voordoen, samendoen, zelf doen.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die standaard visuele ondersteuning biedt in de vorm van gebaren, verwijzers, foto's en pictogrammen.
- Het kind heeft een aanpak nodig waarbij het nieuwe vaardigheden aanleert vanuit concrete ervaring. Deze aanpak moet aansluiten bij de belevingswereld van de leerling.
- Het kind heeft opdrachten nodig waarin één enkele vaardigheid wordt geoefend, ondersteund met een visueel eindvoorbeeld en waarbij het kind gebruik maakt van concrete materialen.
- Het kind heeft activiteiten nodig die structuur bieden met een stap-voor-stap-plan en die zelfcorrigerend zijn met directe feedback.
- Het kind heeft een zeer geduldige en empathische leerkracht nodig die hem de tijd geeft om informatie te verwerken en hem belooft voor zijn inzet.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die leerstof in hoeveelheid beperkt en structureert.
- Het kind heeft altijd voor- en verlengde instructie nodig.
- Het kind heeft een leerkracht nodig die van buitenaf voortdurend ordening en structuur aanbiedt in taken, ruimte en tijd.
- Het kind heeft het merendeel van de schooldag 1-op-1 begeleiding nodig bij de taakuitvoering.
- Het kind heeft persoonlijke verzorging op school nodig om zich voldoende te kunnen ontwikkelen.
- Het kind heeft met regelmaat therapie nodig voor voldoende ontwikkeling. Te denken valt aan orthopedagogische begeleiding (handicapbeleving), fysiotherapie, ergotherapie of logopedie. En/of DTT (Discrete Trial Training), speltherapie en PMT (psychomotorische therapie).

Specifiek voor (ernstig) meervoudig beperkte kinderen:

- een ernstige of diepe stoornis in de intellectuele ontwikkeling
of
- een ernstige of diepe stoornis in de intellectuele ontwikkeling met bijbehorende behoeften aan fysiek medische ondersteuning en/of gedragsondersteuning
of
- een motorische stoornis in combinatie met een $IQ < 70$.
- een visuele en/of auditieve beperking met een $IQ < 70$.
- bij een $IQ < 20$: een zeer gering gedragsrepertoire (ontwikkelingsleeftijd tussen de 0 en 2 jaar) en bijkomende zeer intensieve en blijvende behoefte aan fysiek medische ondersteuning en/of gedragsondersteuning.
- bij een IQ tussen 20 en circa 35: een zeer beperkt gedragsrepertoire en bijkomende behoefte aan fysiek medische ondersteuning of gedragsondersteuning.
- bij een IQ tussen 35 en 70: een motorisch beperking
of
- een (ernstige) verstandelijke beperking in combinatie met een ernstige meervoudige communicatiebeperking. Het gaat hierbij om het niet of nauwelijks functioneel kunnen praten/communiceren door aangeboren of verworven stoornissen, als chromosoomafwijkingen of autisme. Soms is er wel sprake van taalgebruik maar wordt de taal niet functioneel of communicatief

ingezet, zoals: onmiddellijke of uitgestelde echolalie, idiosyncratisch gebruik, de communicatie is contextafhankelijk. Bij wie ondersteunende communicatie optimale kansen creëert om tot spraak, gebaren of een andere uitingsvorm te komen. Zonder inzet van ondersteunende communicatie in de thuis- en de schoolsituatie, is dat vooruitzicht nihil.

Specifiek voor langdurig zieke kinderen en kinderen met een ernstige (senso-) motorische beperking:

Deze kinderen beschikken in de meeste gevallen wel over een normale intelligentie, maar hebben een specifieke problematiek. Bijvoorbeeld inprentingsmoeilijkheden, moeite met automatiseren of geheugen- of concentratieproblemen als gevolg van bestraling, chemotherapie of veelvuldige narcoses op vroege leeftijd.

Samenvatting

Er is sprake van:

- **leerachterstanden:**
het kind heeft aanzienlijke en brede leerachterstanden als gevolg van ernstige fysieke en/of neurologische/neuropsychologische beperkingen
en/of
- het kind heeft aanzienlijke en brede leerachterstanden als gevolg van (ernstige) cognitieve beperkingen, al dan niet met bijkomende stoornissen
en/of
- **zeer geringe sociale redzaamheid:**
het kind heeft een zeer geringe sociale redzaamheid waardoor het op school wordt belemmerd in leren, bewegingsvaardigheden en sociaal functioneren. Dit kan in ernst en aard verschillen
en/of
- **intensieve sociaal-emotionele problematiek:**
het kind heeft een zodanige sociaal-emotionele hulpvraag, dat de school langdurig en intensief ondersteuning en training moet aanbieden

waarbij:

- de reguliere basisschool én de school voor speciaal basisonderwijs niet voldoende kunnen inspelen op de onderwijsbehoeften van het kind.
- de inzet van extra ondersteuning niet heeft geleid - of niet leidt - tot een positieve ontwikkeling ten aanzien van bovenstaande.
- het kind de specifieke omgeving van het speciaal onderwijs nodig heeft.

Ten slotte

De criteria zijn nevenschikkend: geen van de criteria is op zichzelf doorslaggevend; ze worden in samenhang bekeken. Het is vaak de onderlinge interactie van zowel kindgebonden als niet-kindgebonden factoren die de perspectieven voor het kind bepalen. Hierbij spelen ook beschermende factoren een rol die invloed hebben op het oordeel.

Bijlage H Toelaatbaarheidscriteria SO cluster 4

Speciaal onderwijs voor:

- Kinderen met gedragsproblemen, al dan niet met een licht verstandelijke beperking (SO categorie 1).
- Hoogbegaafde kinderen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problemen (SO categorie 3)

Er is sprake van zeer specifieke onderwijsbehoeften met betrekking tot werkhouding, gedrag en leerachterstanden.

Algemeen

Bij het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs voor zeer moeilijk opvoedbare leerlingen is het volgende punt doorslaggevend: de huidige basisschool of een andere basisschool binnen het samenwerkingsverband kan niet voldoen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het kind. Dit geldt ook voor de speciale school voor basisonderwijs. Er is zeer specifieke expertise en een specifieke schoolomgeving noodzakelijk om het kind te kunnen bieden wat hij nodig heeft.

Werkhouding

- Het kind heeft in de taakcyclus onevenredig vaker en intensiever aandacht/aansturing/aanmoediging nodig dan de andere leerlingen in de groep.
- Het kind heeft onevenredig vaker dan andere kinderen voor- en verlengde instructie, pre-teaching of remedial teaching nodig, waarbij andere factoren dan een zwakke cognitie een rol spelen.
- Het kind heeft erg veel structuur nodig.

Gedrag

- Het kind laat meerdere keren per week fysiek of verbaal ongewenst gedrag zien richting andere kinderen of volwassenen.
- Het gedrag van het kind is bedreigend voor de leerkracht, de (mede)leerlingen en overig personeel.
- Het kind is een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving.
- Het kind zit (een langere periode) thuis, omdat hij/zij niet kan meedraaien op de huidige school.
- Het kind heeft meerdere keren per week extra toezicht nodig in vrije situaties.
- Het kind heeft meerdere keren per dag bijsturing nodig op storend gedrag in de klas.
- Het kind heeft meerdere keren per dag extra stimulans nodig om mee te doen in de groep (samenwerken, contacten leggen).
- Het kind heeft meer dan gemiddeld communicatie nodig tussen school en ouders over het gedrag op school.
- Het gedrag doet zich zowel op school als thuis of in de vrije tijd voor. Dit kan blijken uit:
 - de aard van de stoornis.
 - de rapportage waarin de diagnose wordt gesteld.
 - een specifiek onderzoeksverslag.
 - een ingevulde gedragsvragenlijst.
 - actuele behandeling gericht op dat gedrag, wat blijkt uit rapportages van gespecialiseerde jeugdhulp.
 - een document waaruit blijkt dat het kind op een wachtlijst staat voor gespecialiseerde (jeugdhulp)ondersteuning op dat gedrag.

Leerachterstanden

Als gevolg van sociaal-emotionele problematiek en/of gedragsstoornissen komt het kind onvoldoende tot leren, waardoor leerachterstanden ontstaan.

Algemene onderwijsbehoeften op basis van bovengenoemde kindkenmerken

- Het kind heeft een leerkracht nodig die systematisch, planmatig, stap voor stap en met veel oog voor de onderwijsbehoeften van het kind kan werken aan het (herstel van) schools functioneren van de leerling.
- Het kind heeft een schoolomgeving nodig waarin de veiligheid van iedereen is gegarandeerd. O.a. door de aanwezigheid van een time-out regeling, extra sociaal-emotionele ondersteuning, gedragsspecialisten en ruimte voor fysieke activiteiten. Maar ook door fysieke grenzen van het gebouw en de schoolomgeving.

Specifiek voor hoogbegaafde kinderen met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problemen

Het gaat om kinderen met een (vermoedelijke) IQ van 130 en hoger, waarbij hij of zij een of meerdere van onderstaande gedragskenmerken ervaart en/of laat zien.

- Werkt inconsistent
- Presteert gemiddeld of minder
- Verstoot en reageert af
- Onaangepast gedrag
- Is onzeker over kwaliteiten
- Geeft blijk van een negatief zelfbeeld
- Bekritiseert zichzelf en anderen
- Voelt zich niet betrokken bij school
- Risico op schooluitval
- Problemen met prikkelverwerking
- Fixed mindset
- Geen aansluiting bij leeftijdgenoten
- (Nog) niet kunnen functioneren in een reguliere groep van het regulier of speciaal (basis)onderwijs

Samenvatting

Er is sprake van:

- **pedagogische beperkingen:**
het kind heeft een onderwijsbehoefte die in de huidige optimale reguliere onderwijsleersituatie en/of de huidige of beschikbare optimale setting van het speciaal basisonderwijs niet voldoende te beantwoorden is. Ook niet met de inzet van extra ondersteuning of ingezette arrangementen
en
- **reactief gedrag van de leerling:**
het kind heeft aanzienlijke (reactieve) emotionele problemen door gevoelens van boosheid, onmacht, angst of tekort schieten. Deze problemen uiten zich in een negatief zelfbeeld en een negatieve competentiebeleving ten aanzien van het totale functioneren op school: in de omgang met volwassenen, medeleerlingen en ten aanzien van de lesstof
en vaak ook
- **leerachterstanden:**
de leervorderingen vertonen een achterstand ten opzichte van klasgenoten, als gevolg van de sociaal-emotionele problematiek

waarbij:

- de reguliere basisschool én de school voor speciaal basisonderwijs niet voldoende kunnen inspelen op de onderwijsbehoeften van het kind.
- de inzet van extra ondersteuning niet heeft geleid - of niet leidt - tot een positieve ontwikkeling ten aanzien van bovenstaande.
- het kind de specifieke omgeving van het speciaal onderwijs nodig heeft.

Ten slotte

De criteria zijn nevenschikkend: geen van de criteria is op zichzelf doorslaggevend; ze worden in samenhang bekeken. Het is vaak de onderlinge interactie van zowel kindgebonden als niet-kindgebonden factoren die de perspectieven voor het kind bepalen. Hierbij spelen ook beschermende factoren een rol die invloed hebben op het oordeel.

Bijlage I Meerjarenbegroting 2018 - 2023

	Begroting 2018 €	Begroting 2019 €	Begroting 2020 €	Begroting 2021 €	Begroting 2022 €	Begroting 2023 €
Baten						
Lichte ondersteuning	2.440.112	2.371.114	2.298.863	2.228.637	2.160.551	2.123.242
Zware ondersteuning	5.371.253	5.244.176	5.086.799	4.934.238	4.786.318	4.708.630
Verevening zware ondersteuning	1.171.536	766.208	264.084	-	-	-
Grensverkeer SBAO in	69.975	69.975	69.975	69.975	69.975	69.975
Regeling schoolmaatschappelijk werk	16.942	16.942	16.942	16.942	16.942	16.942
Overige baten	82.500	82.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Detachering	25.000	-	-	-	-	-
Totaal baten	9.177.318	8.550.915	7.739.163	7.252.292	7.036.286	6.921.289
Lasten						
Programma 1A: Ondersteuning in de school, basisondersteuning						
Middelen basisondersteuning	1.534.733	1.489.486	1.444.975	1.401.041	1.359.041	1.334.970
Incidentele bijdrage basisondersteuning	1.006.481	851.135	825.700	472.920		
Programma 1B: Ondersteuning in de school, extra ondersteuning						
Extra ondersteuning	239.350	567.423	550.467	533.730	517.730	508.560
Middelen hoogbegaafdheid	365.413	209.431				
Programma 2: Onderwijscoaches/Orthopedagogen/Expertiseteam	1.480.000	1.345.000	1.175.000	1.090.000	1.090.000	1.090.000
Programma 3: Toewijzingscommissie	74.000	74.000	74.000	74.000	74.000	74.000
Programma 4: Arrangementen SWV	470.000	450.000	425.000	400.000	400.000	400.000
Programma 5A: Lesplaatsen SBO						
Grensverkeer SBAO uit	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Overdrachtsverplichting aan SBAO	135.000	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
Programma 5B: Lesplaatsen SO						
Doorbetaling overdracht SO via Ministerie	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000	2.400.000
Afdracht SO, peildatum, (tussentijdse groei SO)	330.000	330.000	330.000	330.000	330.000	330.000
Programma 6: Projecten	700.000	500.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Programma 7: Bestuur en beheer	440.000	440.000	440.000	440.000	440.000	440.000
Programma 8: Kwaliteitszorg	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Programma 9: Professionalisering	250.000	250.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal lasten	9.517.976	9.119.476	8.278.142	7.754.691	7.223.771	7.190.530
Resultaat	-340.658	-568.561	-538.979	-502.399	-187.485	-269.241
Verloop eigen vermogen						
Algemene reserve						
Stand per 1 januari	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Dotatie / onttrekking Algemene reserve	-	-	-	-	-	-
Stand per 31 december	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Bestemmingsreserve ondersteuning						
Stand per 1 januari	2.442.629	2.101.971	1.533.410	994.431	492.032	304.547
Dotatie / onttrekking bestemmingsreserve ondersteuning	-340.658	-568.561	-538.979	-502.399	-187.485	-269.241
Stand per 31 december	2.101.971	1.533.410	994.431	492.032	304.547	35.306
Totaal eigen vermogen	2.601.971	2.033.410	1.494.431	992.032	804.547	535.306

Bijlage J Groeiregeling speciaal (basis)onderwijs

Met behulp van de groeiregeling wordt de extra bekostiging bepaald voor het s(b)o waarbij het aantal kinderen na teldatum 1 oktober (t-1) is gestegen. Als samenwerkingsverband bekostigen we de eventuele groei van een s(b)o school. De groeiregeling is als volgt:

- Het SWV berekent de bekostiging op basis van de wettelijk vastgestelde peildatum 1 februari.
- De groeiregeling geldt alleen voor kinderen die tussen 1 oktober en 1 februari instromen in het s(b)o met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring van het SWV IJssel | Berkel.
- Kinderen die in deze periode doorstromen naar het vso worden uitgeschreven in het s(b)o en met een nieuwe TLV ingeschreven in het vso.
- Kinderen die worden uitgeschreven bij een s(b)o school, zonder dat zij bij een andere school worden ingeschreven, worden van de 'groei' afgetrokken.
- Kinderen die binnen dezelfde sector (sbo of so) naar een nieuwe school gaan worden niet gezien als toename van het aantal kinderen op die andere school waarvoor het SWV een overdrachtsverplichting heeft; omgekeerd leidt het vertrek van een kind van de ene school naar de andere school binnen dezelfde sector niet tot een vermindering van de bekostiging van die ene school.
- Het SWV verrekent alleen een positief saldo (groei van aantal kinderen), een negatief saldo (daling van aantal kinderen) niet.
- Het SWV berekent de overdrachtsverplichting per s(b)o school. Van een s(b)o school met meerdere vestigingen tellen we totaal aantal kinderen van die vestigingen.
- Bij het bepalen van de hoogte van de overdrachtsverplichting houden we rekening met de verschillende bekostigingscategorieën (laag, midden, hoog) en de leeftijd van het kind (< 8 jaar of > 8 jaar).
- Het SWV IJssel | Berkel draagt naast de ondersteuningsbekostiging ook de personele basisbekostiging en de materiële basis- en ondersteuningsbekostiging over, zodat voor ieder kind de volledige bekostiging beschikbaar komt.